

သို့ဝါး

ခင်းဂဏ်းယီခင်

WAR IN PEACE

ဝါးခင်း

ဝါးခင်း

ကခင်ဂဏ်းယီခင်း ကပ်လွတ်းလီဝင်းသင်းခေမးလွမ်းခပ် ငါးငါးခေခင်း ပီခင်
မခင်းဝါး, တဂူခင်းခိုင်းယွဲ, ခပ်သေ ကခင်ဂဏ်းယီခင်း ကပ်ယပ်, ယပ်, ယီခင်း
ယီခင်းမးခိုခင်း ဝါးလင် တင်းယမ်းခင်းဂေ, ပီခင်ဇီမိုင်းခပ်ယဝ်။ ခးဂဏ်းယွမ်း,
ယမ်မခင်းမခင်းဂိုမ်းဂိုမ်း ခင်, ခင်။ ဗူးလီခင်းဂခင်ပံးမိုင်းခပ်ဂမ်းပးခမ်းခင်း
တိုခင်းတေကမ်, မီးလွဲသိုင်းယွင်း တေ, ဂဏ်းမးလံးသေပွဂ်း။ ခပ်ကပ်ခွင်းမွဂ်,
ဂဏ်းလီ သိုဝ်, ပခင်သီခင်းတင်းမးဂဏ်းသေ ခိုခင်းကပ် ခေမ် ကခင်ဂေ. ကခင်
ဂင်း သိုဝ်, ပခင်သီခင်းတင်းမိုင်းဂဏ်းခိုခင်းယဝ်။

ယွခ်သင်စလ; ဖ်တိုတဂျီပီ,ခန့် ကမ်,ပူဂ်းတင်;လီ; ခန့်:မိုင်းဂူမ်;တုမ်မိုင်းမာခင်း;?

Why federalism can't be realized in Union of Myanmar?

ယွခ်သင်စလ; မိုင်းဂူမ်;တုမ်မိုင်းမာခင်း; ကမ်ပီခင်ဝံ မိုင်းတီ,မူဝ်,ခရေ,သီ,ဝံခခေ ဖုတ်းပီခင်မား မိုင်းလဝ်;ရှိုင်းပွင် ဝံခးလု,? ခေ,ဝိခင်းခန့် ကမ်,ပုးဖူးရှိုတ်းဂါခင်ပံးမိုင်း မာခင်း;ခပ်တင်,လှိုင်းသေ ဂူမ်း;သိမ်းကပ်ရှိုင်းပွင်လှိုင်းပွင်လှိုင်း မိုင်းတီ,မူဝ်,ခရေ,သီ,ခန့် ရှင်းဂူမ်း;ခးရှိုတ်? ဂါခင်ကမ်ခန့် လှိုင်း, မခင်းဂါင်းယာခင်ဖ်မိုင်းကူးခေ ယဝ် ဝုးမခင်းသိုဝ်;ယူဝ်;ခင်းခေ; ဂါခင်မခင်းသေ ကမ်,ခပ်;ပုး ခင်းဂါခင်ဂူမ်း;သိမ်းကပ်ရှိုင်းပွင် ခန့်ခးခေ,?။ ဂူမ်းဂါ; ကမ်ခင်ခင်း;ခေလီခင်း,ခန့် ဝါးသေ မခင်းလံ;လိမ်းတူမ်း;ခမ်လိမ်းဝါခင် ဖေဝလဝ်;ရှိုင်းပွင်ယဝ် ခခေ ခေ,ဝိခင်း ရှိုင်းလင်လိမ်း;ဂူမ်း;မံပင်လှိုင်း စလ;ဂူမ်း လာဝ်;ခိုဝ်;တင်,ခိုဝ်;ဂူမ်း;ကမ်,ဂါ; မခင်းရှိုင်းလင် မာခင်း;ဖူး ရှိုတ်းဂါခင်ပံးမိုင်း;ခပ်စလ; ဂူမ်းထမ်းမတုးခပ်ပုးယဝ်။ ယွခ်. သင်စလ; ဖူးကုပိုင်း,မာခင်း;ခပ် ခွ်;ရှိုင်းခေ,ဝိခင်း ခိုခင်း;သိမ်း ကပ်ရှိုင်းပွင်မိုင်းဂူမ်း;တုမ်? ဝါးသေခပ်လံ;ရှိုင်းကပ်ဂါခင်တူဝ် ထူဝ်; တေ,ကပ်ဖွင်းယမ်းလံ;လှိုင်းလီဝ်;မား တေ,ထိုင် 1962 ခခေ ယွခ်ပိုင်း;ခပ်လံ;ရှိုင်းဂူ. တင်းယူဝ်;ယွမ်း တင်းခမ် ဂတ်ခပ်မားလီလီခခေယဝ်။

ပိုင်တီ,မူဝ်,ခရေ,သီ,ခန့် ကမ်,ပီခင်ဂါခင် ပုခင်း;တု, ယိုင်းမံထမ်းမတုးကွခင်း,ခပ် တု,ခပ်မားစလ; ခပ်လဝ်;တင်း ပီခင်ဂူဝ်ခေ ကမ်,ယုမ်,တူဝ်(suffered paranoid)ခပ်မား။ မိုင်း ဖွင်းယမ်းခခေ ဂူမ်းလှိုင်းတံး တင်းဖူးဂူ.လီခင်း,တံးခပ် ဖ်ခင်ရှိုတ်;ဝံတီးတုးရှိုင်း; ပုခင်း;တု,ခိုခင်း;ပင်ဂူမ်လှိုင်း ကုပ်,ကူဝ်; လူလု; လှိုင်းမိုင်းခေ; မိုင်းဂူမ်း;တုမ်(ဖ်တီး;တဂျီပီ,လီတ်; လာဝ်,)ယဝ်။ ဂူမ်းဂါ; တီးစတုမခင်း ဖူးကုပိုင်း,မာခင်း;ခပ် လှိုင်းခခေ ကမ်,မီးခမ်ဂတ်ဂူမ်,ထူခင်း; ကုပ်, ရှိုင်းဂူမ်းလှိုင်းတံး ပွင်,လှိုင်းလံ; တီးပင်ဂူမ်လှိုင်း ကမ်ခေ,ကုပ်,ဂမ်မား တေ,ကပ် 24th Feb 1962 တေ,ထိုင် 2nd March ကမ်ကမ်,ယဝ်

လံ;ခခေ။ ပိုင်ဖ်တိုတဂျီပီ, ကမ်ဂူမ်းလှိုင်းတံးယိုခင်း;ကုပ်, ခခေ ပီခင်ဝံကမ်မာခင်း,မိခင်း;မခင်း;သေ ဖ်တီး,တဂျီပီ,ကမ် ခပ်ခင်ဝံခခေသမ့် ပီခင်ကမ်ဂီဂ်;မခင်း;ဝံယဝ်။ ယွခ်ခခေစလ; လှိုင်းသုတ်းမခင်း ခပ်ကပ်ကမ်ရှိုင်းတံးပံးတတ်း ပခင်ရှိုတ်ကမ် ခန့်မား။ ခေ,ဝိခင်းဂူမ်း;သိမ်းကပ်ရှိုင်းပွင် မိုင်း; 2nd Mar 1962 သေ ယု.ပီတ်;ပင်ထိုင်ကမ်မား။ ကမ်ခပ်ခတ်းလှိုင်း ဂေ,သင်; မိုင်းဂူမ်း;တုမ်မားခန့် ကမ်,လှိုင်း; ကပ်လံ;လီသိုဝ်;ယူဝ်; (လှိုင်းခခေ)။ သမ့် ပီခင်လံ;လိမ်းလိင်း ဂူတ်းဝေ(ကမ်,လီ) မိုခင်းခေ,ခေဂတ် ကမ်,ရှိုင်းမာခင်းဂါခင်ခပ်တီးခင်း;လီဝ်;ဝခင်း ခခေခန့် ခပ်တိုခင်း;ဂူ.ဝံလီလီယဝ်။

လဝ်;ရှိုင်းပွင် ရှိုမ်ကပ်ရှိုင်းပွင်ခန့် ကမ်,လှိုင်း;စလ;ဝုး တု,ထူလု;ထွခင်း ဂမ်ခမ်ကပ်တံးလံ;လံ;ဂူမ်း; မခင်း;ဂူမ်း;ပုး တု,တေခိုခင်း;ဂီတ်,ခေတူဝ်ခပ် ယု,ရှိုင်း;တံးခိုခင်း;ရှိုတ်းတီး;ခပ်လံ; ယဝ်။ ကမ်ခန့် မခင်း;မိုခင်းခေ, ခပ်ရှိုင်းလှိုင်း;သိုဝ်;သေဂါခင်ခန့်ဝံခပ် ယု,သေတု. ခပ်ဂူဝ်;ပုးဖေးသိုဝ် ကမ်ဂိုတ်း;ဝံလှိုင်း;ခခေပုး ယဝ်။ ယွခ်ခခေစလ; ခေ;ကမ်ခန့် ရှိုတ်းရှိုင်း;မာခင်း; လှိုင်းရှိုတ်း ဂါခင်ပံးမိုင်း;ခပ်ကွခင်းကွခင်းခန့် ကမ်,ရှိုင်း;တု.ခင်, ဂါခင်ဖ်တို တဂျီပီ,ဂူမ်း;တံး ရှိုင်း;သုခင်း,လံ;ဖ်ခင်,ပီင်းဂမ်လံ;ခခေယဝ်။ မိုင်း;တံးခန့် မခင်း;ကမ်,မိုခင်းခေ, ဂူမ်းလာဝ်;ခိုဝ်;တင်,ခိုဝ်;တီး; ခင်း;မိုင်း;ဂူမ်း;တုမ်။ ခပ်တိုခင်း;မီး;ပိုခင်း;ဂီခင်း,ခင်ခင်း;ခေပို တီး ခင်း;ပိုခင်း;မာခင်း;ခပ်ယဝ်။ ဂီဝ်,လူလု;တံးခန့် ကမ်,ဂါ;တီး;ခင်း;ပံး ပုခင်း;ခပ်ဂူမ်း; ပိုခင်း;ခပ်ဂေ; သမ့်ပေး;သွခင်း;ပခင်း;ခပ် လှိုင်း;တံး ဝံလီလီယဝ်။ ခပ်တေရှိုင်း;ဂူမ်း;သင်;ပိုင်ဖ်တိုတဂျီပီ,လှိုင်း; ဂူမ်း;တင်,လာဝ်;ခိုဝ်;ယု, ဂူမ်း;ဂါ; လှိုင်း;တံး;စတု ခပ်တိုခင်း ကမ်,ရှိုင်း;လုးလုး။ ပိုခင်း;မာခင်း;ခပ် ကမ်တံး;လူလု;လှိုင်း; ပင်ယု;။ ကု,ဝါ ရှိုင်း;မိုင်း;မာခင်း; တင်း;မိုင်း;ရှိုင်း;လုးလုး; လာဝ်;ခပ် လဝ်;ခပ် ပခင်း;ဖှာခင်;ဝံ ယု,ရှိုင်း;ပခင်း;သုခင်း,လံ;သုခင်း,ပီခင်;တံး

သေကိတ်းခေခံယဝ်။ ယဝ်ဂေး၊ ဝံးသေလွတ်းလီဝ်းမး ကပ်
လံးသိုဝ်းယူဝ်း သုခ်၊လံးပိင်းဂခ်သေ ဂမ်ငမ်တံးခွံ ကမ်၊ငံး
ငိမ်းခံ ဗပ်ရှ်ခမ်းရှုးမးတင်းခမ်ယဝ်။

ဝံးသေလွတ်းလီဝ်းဂမ်ကွခ်၊ခိုင်းဂူလ်း မိုဝ်းလို့ခ်
မာတ်ချ် 1948 ခခေ ဂူဝ်၊ဂူဝ်၊ဂျီး ကွခ်ကပ်တင်းခမ်ခမ်၊လူဝ်း
ယု၊ယေးငိုခ်း၊ ကပ်ငိုခ်းဂျ၊ 4 လာခ် ယဝ် တာင်၊လိဝ်းစပ်ဝး
လုမ်းစုမ်၊မိပ်၊ခေတ်လွမ်ပိပ်လီင် လုဂ်ဗိုခ်းလူင်ပွင်လိုင်းမး
သေ တေ၊ပခ်ငပ်းစုင်းသုဂ်ယုင်းမး။ မိုဝ်းဗွင်းယမ်းခခေ
ဂူလ်းခင်၊ဂပ်၊ ဗေ၊ခိုင်းဂေး၊ ခမ်ခမ်၊တခင်းထုခင်းကွခ်ရှပ်
မူဂ်းထိုခ်၊ဂျ၊ ပီခမ်မးလုမ်းစုမ်၊မိပ်၊ခေတ်လွမ်ပိပ်ဗိုဂ်၊သေ
ယု၊တပ်ထိုင်းတင်းခိုင်း။ ယွခ်ခခေခလး ယမ်းခေ လူင်ပွင်
လိုင်း (AFPFL) လင်၊ကပ်သုခ်၊လံး သုခ်၊ပီခမ်လိခေပခမ်ရှပ်
သေ လာတ်းခခေလွမ်လိုင်းလူင်မိုဝ်းရှပ်၊တုမ် လပ်းခမ်းသိုဂ်း
လပ်းဗျာ၊ယွင်းရှပ်၊ ဝး “သူလပ်းရှပ်ရှပ်! ရှပ်းကပ်လွတ်း
လီဝ်းပံ၊ရှပ် သံ၊ငံးရှပ်းသမ်ပေးပီခမ်ခမ်ယဝ်။ မခမ်းလိဝ်းခေ
တေ၊ရှပ်းလင်သေ လုဂ်ဗိုခ်းရှပ်းခိုခ်းယဝ်။ ပေးလပ်းဗျာ၊
ခလးဂူခ်းမိုဝ်းသခမ်လွံစပ် ဗေတ်၊မိုဝ်းရှပ်းတုမ်ရှပ်းဂျ၊ ပေးခမ်
ခတု လွင်းလွတ်းလီဝ်းရှပ်းခေ တေလုသုမ်းဂျ၊ တီးခင်းဂူခ်း
ခွဂ်းခိုဝ်းစပ်ထိုင်းယဝ်။” ယွခ်ခခေခလး လွမ်လိုင်းလူင်လပ်း
ခမ်းသိုဂ်း တေလံးပခ်ခေးပွင် ဝး“ဗွင်ဂေးယု၊ပေစွ်းလီဂ်၊
ကွဂ်၊ ဝံးလွံယံခမ်ယံခမ်သေ ကွမ်၊လွမ်းဗွမ်သီင်ပိင်းပဂ်၊ ပီခမ်
ကခမ်လီဝ်ဂခမ်ခလး” ခမ် ပီခမ်ခေးဂျမ်းပခမ်ရှပ်းစပ်သေ ရှပ်း
ဂုမ်းသိမ်းလွင်းဗွမ်ရှပ်း ပုခ်းတု၊မခမ်းစပ်မး။

ဂူခ်းလိဝ်းကခမ်ရှပ်းရှုးလံး သံ၊ငံးကခမ်မခမ်းလဂ်း
လိင်း ရှပ်းကမ်၊ရှုးကမ်၊ရှပ်းသေ ကပ်ခမ်လံးတုးဗိုခ်းဝံယု၊
ခခေခတု ပီခမ် ရှပ်းသိုဂ်းလူင်ယင်းဗိုဂ်၊ လေးပကူးဂျီး တင်း
ရှပ်းသိုဂ်းလူင်ခင် ခေ၊သီင်ယဝ်။ စပ်ကပ်၊ဂုမ်ဂခမ် တီးခင်းမိုဝ်း
ယင်းဗိုဂ်၊သေ ရှပ်းရှပ်းသိုဂ်းလူင်ခင် ခေ၊သီင် ကပ်ပုခ်း
ဗွခ်း ရှပ်းရှပ်းလပ်းဗျာ၊တံးစပ်ပွင်၊လွံ စပ်းရှပ်းခခေခလံပ်
ဂခမ်သေ ဂိပ်းရှပ်းကပ်ခိုခ်း တပွဲသိုဂ်းကခမ်ဂိုတ်းယဝ် ခိုခ်း
လုဂ်ဗိုခ်းမခမ်းစပ်ဂမ်းလီဝ် မိုဝ်းလီဝ်ဂခမ် ခမ်ယဝ်။ ဂူလ်းဂျး
လပ်းဗျာ၊စပ်သမ် တိုဂ်းခေပွဲထိုဝ် ခေးမခမ်းဂီခ်းလိဂ်းရှပ်းမံ
ပင်လူင်သေ ကမ်၊ထွမ်၊ဂျမ်း ရှပ်းသိုဂ်းလူင်ခင် ခေ၊သီင်

ဂူလ်းကမ်၊ဂျး တိုဂ်းရှပ်းသိုဂ်းခင် ခေ၊သီင်ခိုခ်း ယပ်၊ယပ်၊
ဗိုတ်၊ဗိုတ်၊သေ လာတ်းဝးမခမ်းပီခမ်ရှပ်းရှပ်းလင် မိုဝ်းရှပ်း
တုမ်ခမ်ယဝ်။ မိုဝ်းလပ်းဗျာ၊စပ်တိုဂ်း ခင်ခေ၊သီင်ယု၊ခခေ
စပ်တုဂ်းယွခ်းတင်းလွံးလီဝ်းတီး လူင်ပွင်လိုင်းငပ်းငုခ်း (တီး
မိုဝ်းမခမ်း) ဂူလ်းဂျး ကမ်၊လံးလွင်းသင်မး။ ဗျာ၊ကပွဲပိုင်၊
မခမ်းစပ်ခေ တိုခ်းတင်းလွံ စွ်းလမ်းတူလ်း ခခေဂတ်းခလး
ကီခမ်ရှပ်းတံး တီးခင်းပင်တိုဂ်း ခခေ၊ဂူခ်းလွင်းတေ၊ဂံ၊
ခခေဂူလ်းယဝ်။

လုဂ်ကပ်တီး ဂခမ်တူဝ်ထူပံးပင်တိုဂ်း ဂပ်းခင်ခေ၊
သီင်ခခေသေ လပ်းဗျာ၊တံးစပ် လင်၊ရှပ်းကပ် ပင်ဂုမ်လူင်မိုဝ်း
ယံ ပွဂ်းဂမ်းခိုင်း (13th to 15th Jan 1949) ယဝ် တာင်၊ခေ
လွင်းပင်ဂုမ် လူးလူင်ပွင်လိုင်းငပ်းငုခ်းယဝ်။

ခေးမံပင်ဂုမ်လူင်မိုဝ်းယံပွဂ်းထိခိုင်း _

1. ရှပ်းသိုဂ်းရှေ့ဂင်းမိုဝ်းဗွင်မိုဝ်းမခမ်းခလးခိုင်းယိပ်း။
2. တပွဲလူင်တု၊မိုဝ်းတံးပတ်းပိုခ် (ဂ) တေလံးမီး (ခ)
တေလံးဝံမိုဝ်းလွံတီးလွံ။
3. တပွဲလီခမ်၊ ဂျးလီဂ်းလု၊ဂျ၊ တပွဲလုမ်းတေဝံမိုဝ်းလွံ
တီးလွံ။
4. စုဝ်းစွင်ရှပ်းသိုဂ်းတေရှပ်းရှပ်းရှပ်း တေရှပ်းလွံ။
5. ငပ်းပိုင်မံမီးဗွင်းငမ်းမိုဝ်း၊ ဗွင်ကမ်၊လံးရှပ်းသင်လီလီ၊
ယဝ်ဂျ၊ယဝ်ခမ် လွင်၊လွမ်းတြးရှပ်း။
6. တု၊ပုဂ်းပွင်မိုဝ်းတံးရှပ်း (ဂ) တေလံးပွဲဗွင်ရှပ်းပခမ်
(ခ) တေပီခမ်လံးမိုဝ်းလွံ။
7. လွင်းမဂ်းမီးမိုဝ်းတံးရှပ်း (ဂ) ပု၊မံ၊သဂ်း (ခ) မေ၊
ငိုခ်းခခေတု၊ပင်ရှပ်း (င) မေ၊သီင်မိုဝ်းဂုတ်း လူင်၊ကပ်
ခိုခ်း။
8. ပေးလု၊ချပ်း (10) ပီတိမ်ယဝ် မခမ်းကမ်၊ပခမ်ခိုခ်း
ရှပ်း ရှပ်းတေရှပ်းရှပ်း?
9. ဂူလွင်းဂူလံး ရှပ်းဂခမ်ယွံး ကထုလ်၊ထုလ်၊ရှပ်းခေး
လိဝ်းခေ ကပ်၊ဂခမ် (13th, 14th, 15th January
1949)ယဝ်တူဝ်းဂျ၊ ဝးတေတာင်၊ခေကလူဝ်းယ၊
ပေးကမ်၊ဗွမ် လင်၊စံးလွံထိုင်း လံးမံ၊ _
(ဂ) တပွဲသိုဂ်းတံး ပွတ်းရှပ်း၊ ဝံမိုဝ်းသီခမ်ပီ တီးပင်၊
လေးကူ။

- (ဆ) မိုင်းတုံးပွတ်းလၢခင်း ဝံ့မိုင်းခေး တီးမခင်းဂျိုဂ်း တီးလှဲဂေး လိုဂ်းကပ်။
- (င) နှိုင်းဂူခင်းသိုဂ်း တူလှ်းကပ်တင်းခမ်ကိုင်,လီဂ် ကိုင်,ယှဲ,သေဂ်းကပ်။
- (လ) နှိုင်းခွပ်းယိပ်း ဂှၢဂ်းကပ်ဂးပီခမ်လံး။
- (သ) ဂူခင်းသိုဂ်းစလးဂၢခမ်သိုဂ်း ပေးဝါးပွံးပၢင်ဂုမ်ခံ နှိုင်းဂ်းသေသွခမ်ဂျၢ,ဂမ်းလီဝ်။
- (ဃ) တၢ,ဂပ်းသိုပ်,တိတ်းတေၤ,ဂခမ် ဇေံ,သံလူမ်း၊ ပွတ်းရှင်,နှိုင်းဂျၢ,သွခမ်လၢးသီဝ်း၊ ပွတ်းလၢခင်း နှိုင်းဂျၢ, သွခမ်လွံလီမ်။

မိုင်းလှိုင်ပွင်လိုင်မၢခင်း (AFFFL) လံးနှိုင်းရှု လွင်းပၢင် ဂုမ်မိုင်းယံ ကခမ်လဝ်းဗျၢ.ခပ်တၢင်,ခေခခခမ် ခပ်တူဂ်းလှဲ တိုခမ်,သၢခင်းဂျၢ,ဂမ်းလီဝ်။ ယွခမ်ပိုဝ်းခပ်လံးတိတ်းတတ်းဝံ့ဝါး ပိုင်လမ်,လွင်းသၢမ်ကခမ်ရှင်းခေးလပွံ့ခပ် (ဂ)ပံးပလု,ဃု, ထၢခင်းသုင် (ခ)ပံးမၢဂ်းမီးထၢခင်းသုင် (င)ဇေံ,ဂီတ်,ခေထၢခင်း သုင်ခခမ် ကမ်,လှိုင်,နှိုင်းမီးတီးခင်းမိုင်းဂူခင်းလၢဝ်းခိုဝ်း တၢင်, ခိုဝ်း၊ မါ(ခ တင်း င)သမံ ပေးခပ်ပးဝံ့ယူ,တီးခင်းပၢင်ဂုမ်လှိုင် မိုင်းယံခခမ်ဝံ့ယဝ်။ မၢခင်းခပ် ဗွမ်ရှုမ်းဂခမ် ဂှၢလှ်းလံး တၢ, တေယၢ.ပီတ်းကခမ်ခခမ်ယဝ်။

မၢခိုဂ်းလှိုင်သေပိုခင်း ကခမ်မၢခင်းခပ်ဂှၢခမ် ဝါးပၢင် ဂုမ်လှိုင်မိုင်းယံပွတ်းထီခိုင် -

- (ဂ) ပီခမ်တၢ,ပွတ်းပီတ်းကၢ,ခေ,လဝ်းဗျၢ.ခပ် နှိုင်းလံးဝံးဝံး၊ ပီခမ်လံးလံးလှဲဂေး လှိုင်,နှိုင်းဂမ်းလီဝ်။ ပေးကမ်,မီး လဝ်းဗျၢ.ခပ်ခံ ကွခမ်ရှုင်ခေတၢင်း တွခင်းဂူခင်းမိုင်းတံး ခပ်လံးလံးဂူလှ်း ကမ်,ယၢပ်,၊ ခမ် ဂးရှိုပ်ဂေး ကမ်,မိုခမ်၊ ခမ်မိုခမ်ပၢဂူလှ်း၊ ခပ်မီးခမ်ဂေး နှိုင်းလံးဂီခမ်ခမ် ဂူလှ်း နှိုင်းဝံ့မွဂ်းခံ။
- (ခ) ခင်းရှိုပ်တပွံးတံးပေးကမ်,တူင်ခိုင်လံး တၢဂ်းတေၤတိတ်း လိုင်ရှိုပ်။ ပေးကမ်,ပခမ်ခပ်တင်းလၢးလၢးစတု ခပ်တေ နှိုင်းပီခမ်လွင်းကမ်,တြး၊ ကခမ်ဂိုတ်းလှိုင်ခခမ် ခေး ကပ်ယၢ.တပ်မွတ်,ဂျၢ,လှိုင်းလှိုင်းသေယဝ်။ လင်,ကပ်ဂျၢမ်းလီ လဝ်,ဝွခင်းခေးနှိုင်းခွခင်းလပ်းသေ ပခမ်ဂီခမ်ခမ်ခင်း နှိုင်းဗျၢးတွင်ဂျၢ, နှိုင်းပေးသၢ,လှဲ မၢခင်းခပ်ခခမ်ယဝ်။

ဂီဝ်,လှိုင်ခေးတၢင်,ခေလွင်းပၢင်ဂုမ်မိုင်းယံဂမ်းကွခမ် တၢင်းသုတ်းလဝ်းဗျၢ.ခပ်ခခမ် လွမ်ဗွင်းလှိုင် (PM) ကူးခေ လင်, တွပ်,ဝါး “ဂီဝ်,ဂပ်းလှိုင်ခေး ကျပ်,ကွပ်းသုလဝ်း တီးပၢင်ဂုမ် လှိုင်မိုင်းယံခခမ် ဗျၢ.ရှိုင်းရှိုင်းထိုင်လီ သီင်းသီင်းဗျၢ.ယဝ်။ ဂူလှ်း ဂး ပေးရှိုင်းမးထတ်းသၢင်တူလှ်းပေးခမ်လိုင် နှိုင်းတေလံးရှိုင်း ကခမ်ခခမ် တေၤတိတ်းငါးဂေးလှိုင်း တေၤတိတ်းယၢပ်,ဂေးပီခမ်၊ လှိုင်,လံးနှိုင်းခိတ်းခိတ်းရှိုပ် ထိုင်းထိုင်းခမ်ယဝ်။ ကခမ်တေ လံးနှိုင်းယၢပ်,ယၢပ်,သေ လှိုင်,လံးနှိုင်းခိတ်းခိတ်းခခမ် ပီခမ်တပွံးသိုဂ်းယဝ်။ ခင်း,ကခမ်သုခမ်းနှိုင်းခခမ် နှိုင်းယင်းကမ်, ပးမီးသင်လှိုင်း။ တေးတၢ,တေၤ.ဂင်းဗေးသိုဂ်းဂူခင်းခွဂ်း မိုင်းဂူလှ်း တိုဂ်းယၢပ်,ယၢပ်,ယီခင်းယီခင်း။” လှိုင်ခခမ်လှိုင်ခခမ် လှို. တိုဝ်းလံးလၢဂ်းလီဝ်း ဂေး,သၢင်းတပွံးသိုဂ်း လှိုင်ပွင်လိုင်ခင်း ငုခင်းရှိုင်းခေးခေးကွခမ်တၢင်းသုတ်း ကခမ်လီဝ်,ယီဂ်းဂခမ်ဝံ့ တင်းလုမ်းသိုဂ်းဂူခင်းလၢဝ်းခိုဝ်းတၢ,လှိုင်ပွင်လိုင်ခင်းငုခင်း ခခမ်ယဝ်။ ယွခမ်ခခမ် ဂူခင်းလှိုင်သိုဝ်းယှိုင်းတံးခပ်ခံ ကပ် သိုဂ်းဂီတ်,ခခမ်ကခမ်ဂီဝ်ဝံ့ တီးလေးကူ သီခမ်ဝါ လွံလီမ် ဂှၢ တပွံးဂွင်(ဂွင်ခိုင်; ထိုင် ဂွင်ရှၢး) သုင်,လှိုင်တီးလီခမ်ပီင်း မိုင်း မၢခင်း တၢ,ဂီတ်,ခေတင်းမိုင်းယူ,ယဝ်။ လှိုင်ပွင်လိုင်ခင်း လင်,သုင်, တပွံးဂွင်တံးလှိုင်ခခမ် ဂျၢ,တီးကခမ်ဗွမ်ကမ်,ယၢမ်းရှုတ်း ခင်း, သခမ်လွံပု,ဂိုဝ်။ ထိုခမ်,လှိုင်ဂူလှ်းလှိုင် တီးကခမ်မီးခေဝ်ခခမ် နှိုင်းရှိုင်းခခမ်သေ တေးဂျၢးဂမ်မၢ,ဂခမ်တင်း သိုဂ်းကွခမ်,ပဂပ ခပ်ယဝ်။ တပွံးဂွင်မၢခင်းခပ်သမံ ကပ်သုင်,ဂျၢ,တီးခင်းမိုင်းတံး နှိုင်းနှိုင်းခေးလီခမ်သိုဂ်း တင်းကပ်သုခမ်,လံးသုခမ်,ပီခမ်တၢင်, လှိုင်ယဝ်။

ယဝ်ဂေး လိဂ်းလှိုင်ပွင်လိုင်ခင်းဗိုခမ်ခိုင်ခင်း ရှုတ်းထိုင်မး တီးလွမ်လိုင်ခင်း ဗွင်းဂရီတ်သ် (Congress) လှိုင်ဂျၢ,ပု (သီ,ပေး) မိုင်းလှိုင်ခမ် ကေ,ဗေဂိုဝ်,လီ 1949 ခခမ်သေ နှိုင်းသုင်,ဂျၢ,ဂူးလေး မိုင်း - ဝါး ပေးထိုင်ဝခင်း (29th April 1949) မးခမ် ဗွမ်,မိတ်, ထီ,ကခမ်တေလှိုင်,လှိုင်ရှၢးကခမ် တေရှုတ်းဗေဝ်မး တီးလုမ်း လှိုင် တီးသီ,ပေး.ခမ်ယဝ်။ ခပ်ခွဲးရှု.ဂၢင်လှိုင်ဂူခင်းမိုင်းတံး။ ဂှၢ ခေးခခမ် ပီခမ် -

1. တၢ,တေသိုပ်,တမ်းဝံ့လဝ်းဗျၢ.လှိုင်ခပ်ဂျၢ, ခၢင်းယၢင်း မိုင်းခေးစလးကမ်,ဝံ့ တေလီဂိုဝ်ကမ်,လီ။
2. တၢ,ဗွမ်.နှိုင်းမူ,လုမ်းလဝ်းရှိုင်းလဝ်းခေး။

- 3. တၢ်, ဗွဲ, နှိတ်းမူ, လုမ်း ဂူခင်းနှိတ်းဂါခင်ဂါခင်လလၢ။
- 4. တၢ်, ဗွဲ, နှိတ်းမူ, လုမ်း ဂူခင်းဂါခင်လၢင်း။
- 5. တၢ်, ဗွဲ, နှိတ်း မူ, လုမ်းခင်းယိင်း။

ဗွဲခင်းသိုပ်, (ရှၢ်လၢလူင်) ရှၢ်ခေးခဲ ဖေးလွတ်, ဂျၢ, ခင်းဂေးတူင်, ပူင်ဂူခင်းမိုင်းတံး။ ဂူခင်းမိုင်းတံး တီဂ်, ပီခင်လံမူ, လံလုမ်းသေ ထိုင်ဂခင် မေးပခင်းဂခင် နှိတ်းဂါခင်နှိတ်းစုခင်၊ တၢင်းခိုင်; ပီခင်ဖေ, လဝ်; ဗျၢ. တၢင်းခိုင်; သမ္ပပီခင်ဖေ, သၢခင် ခတ်းလဝ်; ဗျၢ. နှိတ်းခင် ပီခင်ပၢင်ထိုင်မေးယို, လူင်ဂျၢ, ယူ, ဂူတီးဂူတၢင်း။ ခေးလှိုင်းခဲ မခင်းမိုခင်ခင်, ကပ်စွဲခင်ပခင် ဂူခင်းတၢ်မူတ်, ခပ် နှိတ်းဂူခင်လီခင်းဂူလုမ်းယဝ်။ ယွဲခင်ခင် ခလး; တေ, ကပ်မိုင်းခခင်းမေး လွင်းဗွဲမူခင်းဂူခင်းမိုင်းတံးခဲ တေ, ယၢတ်, ပင်း လုလီဝ်မေး။ ယဝ် မိုင်းလှို. ဗျၢ, ပိုခင်ဝု, တ မခင်းခပ်ခဲဂေး ပီခင် လှိုင်းကခင်ခပ်ခတ်းလှို နှိတ်းရှိမ်းမီးပခင်ရှၢ် ဂိုတ်, ခိုခင်းမေးတီး ခင်းဂူခင်းမိုင်းတံးယူ, သေ, သေ, ခင်, ကခင် ရှိမ်းရှခင်ယူ, ရှၢ်ခဲတေ, ယၢမ်းခဲခခင်းယဝ်။

မိုင်းဗွဲယၢမ်းမခင်းခပ် ဂါခင်သုဂ်လုလုမ်းမိုင်းတံးသေ ကပ်လှိုပဂ်းသို, ပိုမိုင်းတံးယူ, ခခင်း တပ့်သိုဂ်း ယၢင်းဗျၢ, ခပ် သိမ်းကပ်လံးတီးယူ, တပ့်သိုဂ်းမခင်း လှိုင်းမီးရှိမ်းလီခင်လီခင် မိုင်းခပ်လှိုင်းခခင်းတၢင်းခခင်ဝံယဝ်။ ဂွပ်; ခခင်း မိုင်းခခင်း မခင်းခပ် လင်, ခိုခင်းရှပ်; ကပ်နှိတ်းသိုဂ်းခပ် တီးခင်းမိုင်းတံးဂူ; တီတီခခင်းသေ သူင်, လူင်းလီခင်ပီင်း တၢ်, လေ, ယၢ. ပီတီးရှိမ်း သိုဂ်းယၢင်းဗျၢ, ခပ်ယဝ်။ မိုင်းတပ့်သိုဂ်းယၢင်းဗျၢ, နှိတ်းရှၢ်, ဝု; မခင်းခပ်နှိတ်းခခင်းခခင်း ခပ်လခင်းခပ်; ဂျၢ, ခင်းမိုင်းတံး ကပ် တီးယူ, တူခင်းတီး ယူ, ရှၢ်; ဝခင်း၊ သိုပ်, ကပ်တီးယူ, တီးမေ, မျုင်. ယူ, 15 ဝခင်း၊ လခင်းခပ်; သိမ်းမခင်းတလေး ပီင်းမၢဂ်, ခေ. တွင်, ကူ ပု, ရှိတ် ယဝ် ကိခင်းလီင်, ထိုင်; ကိတ်းကွခင်, ခခင်းဂူလုမ်း ပေးတေရှပ်; သိမ်းလံးတၢ်; ဂုင်းပတ်းပိုခင်ယဝ်။ မိုင်းဗွဲယၢမ်း ခခင်း ခပ်ရှပ်လှိုင်း လူင်ပွင်လှိုင်းကိခင်းလီင်, ခလး; လူင်ပွင်လှိုင်း တၢ်; ဂုင်းခင် လီဂ်, ယီဂ်; ဂခင်ဝံယဝ်။ ယၢမ်းခင်, ခခင်း ဗျၢ, ကူပို ပိုင်, မခင်းခပ်ခဲ တူဂ်းလှိုခတုဝု; ခေးပေးကမ်, မီးလှိုတ်; ထုလုမ်းလှိုယင်းကမ်, နှိတ်းထိုင်ဂခင်သေ နှိတ်းရှၢ်, မေး လွင်းခခင်း, တခင်ခပ်မေးတၢင်းခခင်ယဝ်။

မိုင်းယၢမ်းခင်, ခခင်းခခင်း သါငါလီပခင်မေးတၢ်, ခပ် သေတၢ်. ဂေး ယွဲခင်ပိုင်းဝု; ခပ်ခပ်ထိုင်လိဂ်းရှၢ်မီးမံ ပၢင်လူင် ဝံခလး; တံးယူင်း(ပိုင်း) ခပ်ခဲ ကမ်, ပူခင်းကပ်သုခင်း, လံးသုခင်း, ပီခင်ဖေတ်, ကွဂ်, တၢင်းမိုင်းရှင်းခေးမေး။ ယု, ဝု; တေနှိတ်းခခင်း လု; ခပ်ကိတ်းလူကူလုမ်းမခင်းခပ်ခလး; ခိုခင်းဂီပင်းကပ်နှိတ်းသိုဂ်း ခပ်ဂု; ခခင်း, ခပ်မီးခခင်းသေ လှို; မခင်းယု. လီဝ် လူင်ပွင်လှိုင်း ယၢင်းဗျၢ, ကိခင်းလီင်, မေးယဝ်။ မိုင်းရှိတ်းသိုဂ်းတံး တၢင်းလူင် ပွင်လှိုင်းမခင်း; ကိုတ်းခေးကိုတ်းလင်ဝံယူ, ခခင်း နှိတ်းသိုဂ်းပဂပ ခပ်ဂေး ပီခင်ယၢမ်းကမ်, ခဝ; သါငါခခင်းလံးခလး; (ခေလံး ဖေးမေးတၢ်ခပ်) လုပင်းခင်းသေ လခင်းခပ်; ခင်းဂါင် နှိတ်းယၢင်းဗျၢ, လှို; လူင်ပွင်လှိုင်းမခင်းခပ်မေးယဝ်။

ယွဲခင်. ပၢင်တိုဂ်းခင်းယၢင်းခလး; ယၢင်းဗျၢ, ခပ်ရှိတ်းမိုင်း ပၢင်တိုဂ်းဂျၢ, ယွဲခင်ခခင်း ခပ်ထွဲနှိတ်းသိုဂ်းခပ်ဂျၢ, ခိုခင်းတီးမိုင်း ယၢင်းဗျၢ, - ခပ်ကမ်, ယွဲမေးဝင်းရှိတ်းမေး။ ပဂပခပ်ဂေး ခိုခင်းရှၢ် ခပ်; ထိုခင်း, ဂျၢ, ထိုင်; ယဝ်။ ယၢမ်းခဲ ကူးခဲ လံးရှိတ်းရှၢ်. လွင်း ခခင်း, တခင်မခင်းတၢင်းခခင်သေ ကပ်လံး; တွခင်း; သွခင်းတၢင်းခခင် ယဝ်။ မခင်းလံး; ကပ်လွင်းခခင်း, တခင်မခင်း လီဂ်; လံး; ကပ်တၢင်း ရှၢ်. တူင်ထုပင်းလှိုင်းခခင်းသေ မိုင်းခေးခဲ ပေးလှိုင်းခခင်း လၢင်းဂမ်း ဂမ်းသိုပ်, ပီခင်မေးပေးခဲ တေလံး; နှိတ်းရှိတ်းသိုပ်, ပံဂျၢ, ကခင်းဝု; ခခင်း မခင်းလံးရှၢ်. မေးလီလီယဝ်။

တီးတေမခင်း မခင်းခပ် ကပ်လံး; မေးလွတ်; လီဝ်; သဝ်း ခေး မိုင်း (4th Jan 1948) ခခင်း ကမ်, လှို; ခလး; ဝု; ကပ်ခခင်း ဂတ် တၢင်းရှၢ်. ကခင်ခီမိုလီပင်း; ခိုဂ်းတွခင်း (လံးလီ) ခပ်သေလံးမေး။ ခပ်ကပ်လှို ကွဂ်; ဂူတုဝု; (လံးရှၢ်လၢ) ခခင်းပိုခင်းသေ လံးမေး ခလး; တေ, ထိုင်ယၢမ်းခဲ သိုဂ်းခင်းမိုင်းဂေး ကမ်, ယဝ်ကမ်, ဝံး လံးသေ တၢင်းဂတ်းယီခင်လီတံးလၢင်, ဂေး; ဂံဂျၢ, ဂံဂျၢ, တိုဂ်း တိုဂ်း။ (မၢဂ်, ကိုခင်းခဲ ကမ်, ပီခင်ခင်းရှပ်; တၢ်, ဂူခင်း တၢင်းခခင် မေးလံး; ရှေလၢတ်; ခေးလေ,)။ ယွဲခင်ပိုင်းပေး, လသီ, လံးငါခင်း ဗျၢ; ပွင်ဂါခင်ပံးမိုင်း ထၢခင်း; သုင်ခပ်ခခင်းခလး; မခင်းခပ်ခဲ နှိတ်းရှိတ်း ရှိမ်းမီးပခင်ရှၢ် သိုပ်, ပီခင်ပၢင်တိုဂ်းခင်းမိုင်းတံးယူ, သေ, သေ, ခေးယဝ်။

မိုင်းလိုက်တင်းဂမ်းသွင်ခေခေ လွမ်ပွင်လိုင်းဂမ်းကွခ် တင်းသုတ်း လဝ်းစမ်းသိုက် လံးစမ်းပူတ်းပီတ်းသေ လွမ်ပွင် လိုင်းမိုင်း တွက်ထိုင်ဂ်လှကူး တင်တီခင်းတီးယူမခင်းမးယဝ်။ မိုင်းဖွင်းယမ်းလွမ်ပွင်လိုင်း ဂမ်းသွင် ပီ 1952 လမ်သီင်းခေခေ လုမ်းလုဂ်ဇိုခေ ကခင်ဂိုက်လိုင်းဝုး ‘ဂခင်တိုက်တေးခိုင်းလဝ်း ခိုင်းစုခေ၊ ဂခင်ဂေ၊ တင်းမိုင်းပကူဝ်း၊ ဂခင်ပူတ်းပွဲ၊ ခိုင်းပကူဝ်း’ ဖုတ်းကွက်၊ တီးမိုင်းတံးပွတ်းလခင်းယဝ် ယုတ်သုတ်းယုင် ကုခင်ပခင်း ခွင်းမိုင်းတံးမး။ တီးခွင်းမိုင်းတံးပွတ်းကွင်၊ သမ္မ လုမ်း ခိုမ်၊ မိဝ်၊ ခေတ် ကခင် မျမ်ခင်း၊ လုဝ်ထေး၊ မိုင်းခိုင်းကွခ်ကွပ် ခလးလုမ်း ကခင်ခေခင်းမခိုခင်းတု၊ (မိုင်းမိတ်း) ကွခ်ကွပ်ခေခေ ဖုတ်းကွက်၊ မးသေ သခင်စတ်းလဝ်းဖုတ်းစပ်မးယဝ်။

(KMT) ဝံးသေ ဖေးဂိုခင်ခိုခေ၊ တု၊ ယိမ်ပခင်လိခင်လီ မိုင်းတံးပခင် ကိတ်းလရေး (Israel) ကမ်၊ ပီခင်ဂခင်ယဝ် ခေပီ 1951 လမ်သီင်းခေခေ စခိုခေ၊ လခမ်၊ မျိုခေ တင်းပုင်၊ စိခေ၊ မွင်၊ ဂျ၊ ကုပ်၊ ဂခင်တင်း သျခေ၊ ဂေ၊ သျိုဂ် ဖေ၊ ထံ၊ ဝခင်း၊ နှိတ်းဖေး ဂိုခင်ခိုခေ၊ လဝ်းကခင်ခိုင်းသေ နှိတ်းစပ်မးမိုင်းတံး နှိတ်းဂခင် ဂု၊ ယုး ကခင်ကွင်ဝုး ‘The cooperation of Business’ ခေ ခေခေ။ ယွခေခေခေခေ ဖေ၊ ထံ၊ ဝခင်း လင်၊ သုင်၊ တပွဲဂွင်စပ် တပွဲခိုင်း ကခင်ကွပ်သိုက်လုင် လီ၊ မီ၊ ကွခ်ကွပ်ခေခေ စပ်မးမိုင်း တံးသေ ပဂ်းသဝ်းတီးလိုင်း ကခင်မီးယုးခေခေခေယဝ်။ ဂုခင်း စပ်ဂမ်းဖွင်း ယု၊ ဝိုမိုင်းထံး နှိတ်းဂခင်၊ စံးယုး၊ ဂမ်းဖွင်းယု၊ တီး ခွင်းမိုင်းတံး ဂ်းသိုဝ်ယုး သုင်၊ စံးခွက်မိုင်း၊ သင်းခွင်၊ ဂိုဝ်းတီး ခွင်းမိုင်းတံး တု၊ တေး၊ စံးယုး။ ခွင်၊ ဂိုဝ်းတီးမိုင်းသတ်၊ ပု၊ လီဝ်၊ တုးစီးလိတ်းလိုင်းခေ ပီခင်တီးကခင်ဖေ၊ ဇိုခေ၊ စပ် ဂ်းပေး ယုးသုင်၊ စံးခွက်မိုင်းသေ ပီခင်ကမူလု၊ (KMT) စပ်ဂိုတ်းဝိုယဝ်။ ခေခေမျိုတ်းတွမ်း ဂခင်ဂု၊ ယုးခေ ပီခင်ဖေးတုဂ်းလုင်းလဝ် လဝ် နှိတ်းသိုဝ် ဂွင်း မဂ်၊ ဂွင်း လိုခင်း ယမ်းသုင်၊ ပခင်မခင်း စပ်လဝ်လဝ်ယဝ်။ မခင်းစပ်ဂေ၊ လဂ်ကွမ်ခိုင်းသိုက်စပ်သေ သုင်၊ စပ်မိုင်းတံးဂမ်းလွဲးလွဲး။

နှိတ်းသိုက်မခင်းတင်းသီင်းခေ 1. ကခင်ဂိုတ်းဝိုမိုင်း ပခင်ဂုပခင်၊ 2. ကခင်ဂိုတ်းဝိုခေ၊ လင်ကင်းဂိတ်း၊ 3. ကူးခေ ယိမ်ခိုခင်းကိခေ၊ တီးယုး သိုဝ်မဂ်၊ ဂွင်း လိုခင်း ယမ်း ကခင် တင်၊ မးလွမ်း နှိတ်းလိုင်းလိုင်းဂိုက်ဝုး “bawti banyan

trees” သေ သုင်၊ ပဂ်းဝိုတ်းခွင်းမိုင်းတံး၊ 4. ဂုမ်းဂွမ်းဖေ၊ ဇိုခေ၊ ခွင်းဂခင်ဂု၊ ယုး - ခေခေတွမ်းမခင်း နှိတ်းဖေ၊ ဇိုခေ၊ သိုဝ်ပခင် မဂ်၊ ဂွင်း လိုခင်းယမ်းပခင်စပ်။

မိုင်း 1954-1955 ခေခေ ဖေ၊ ဇိုခေ၊ စပ် ကွမ်ခိုင်းသိုက်စပ် ခေခေလိဝ်မး။ ဂုးပီခင်ဖေ၊ လွမ်းဂုလုးလွမ်းလွဲးခေခေ စပ်ဂ်းပုး ကပ်မုတ်းမုတ်းသေ စပ်ထီမ်ခိုင်းသိုက်စပ်မးယဝ်။ စပ်ဂု၊ ခေခေ လိမ်းဝခင်မိုင်းတံးယဝ်သေ ယမ်းခေ မခင်းဂေ၊ စပ်ကမ်၊ ဂုင် ယဝ်။ ခေခေတွမ်းကခင်လံးမးတီးဂု၊ ယုးခေခေဂေ၊ စပ်ကမ်၊ ဖေပခင်မခင်းစပ်ယဝ်။ မိုင်းမခင်းစပ်ဂု၊ ယွခင်းခေခေ လိုဝ်သေ ပီခင်ပင်တိုက်ဂခင် စပ်ကမ်၊ လတ်းဂုမ်းသင်။ ယွခေခေခေ မခင်းမံးလု ခေခေလုခိုခင်းသေ ယိုခင်းလိတ်းတင်၊ ထိုင် UN တုဂ်း ယွခင်းနှိတ်းလုင်ပွင်လိုင်းထံ၊ ဝခင်း ခိုခင်းကွပ်ကပ်ဂုခင်းစပ်ကခင် နှိတ်းလုခေယု၊ တီးခွင်းမိုင်းမခင်းခေယဝ်။ မိုင်းစပ်နှိတ်းခေခေ ခေခေ စပ်ပုခေဝုး ဖေ၊ ဇိုခေ၊ စပ်တေဂုင်ခေယု။

ဖေ၊ ဇိုခေ၊ စပ်ကမ်၊ ဂုင်ဂုလုးကမ်၊ ဂုး စပ်ပံးခိုခင်းတွပ်၊ ဝုး “နှိတ်းကမ်၊ ဂု၊ လုင်၊ တီးခေခေ၊ ယင်းကမ်၊ မီး ဂုခင်းနှိတ်း” ခေ ယဝ်။ ယမ်းခေ မခင်းစပ်လုမုတ်းတင်းလိတ်းဖေ၊ ဇိုခေ၊ စပ် ဂုး။ ဝံးသေ စပ်သုမ်းသိုက်ဂပ်းဖေ၊ ဇိုခေ၊ ဂုးဂမ်းဂမ်းယဝ် မိုင်း ဂုင်ပီ 1956 ခေခေ ဖေးပုင်တုဂ်းလုင်းမး တီးကွပ်သိုက်လုင်ဂေ၊ လေး နှိတ်းလိုင်းလမ်းဖေ၊ ဇိုခေ၊ ဂုလုးဂုး ယုးနှိတ်းလိုင်းပံးမုတ်း၊ နှိတ်းပုတ်းသေ တုလုးလွမ်းနှိတ်းတခင်စပ် မိုင်းခေခေခေယဝ်။ ယွခေ ခေခေ ဂေ၊ လေး ပိုတ်၊ သိုက်ဂွင်၊ စပေ၊ သေ သိမ်းကပ် မိုင်းတုခေ၊ မိုင်းသတ်၊ တေး၊ ထိုင်တုးစီးလိတ်း။ ဂုလုးဂုး စပ် ကမ်၊ စပ်လံးဂိုင်းလပ်း။ ယွခေခေခေ လုင်ပွင်လိုင်းမခင်း ကပ် ဂိုက် ကပ်စပ်စပ် တု၊ ဂုးလုင် 80 လမ်း ပခင်ဖေ၊ လိုင် နှိတ်းလွဲးစပ် တိုက်ဖေ၊ ဇိုခေ၊ ယဝ်။ ဝံးသေမခင်း တင်းဖေ၊ လိုင်ဂုမ်းဂွမ်းဂခင် ခေခေခေခေ ဖေ၊ ဇိုခေ၊ တီးဂိုင်းလပ်း၊ တီဂ်၊ ယံးဂု၊ လံးဂု၊ ဂုလုး စပ်တိုက်ဂု၊ ဖုတ်းခေခေ၊ ဖုတ်းခေခေယုတ်မိုင်းတံးယု။

ခွင်းဂုးတပွဲဂွင်လုင်ပွင်လိုင်းလိုင်းခေခေ လဝ်းသိုက် (တပွဲဂွင်တံး 3) လဝ်းသုလု၊ တီဂ်၊ ပီခင်ကခင်ဂတ်းခေခေသေပိုခင်း ယဝ်။ မခင်းလိုင်းသီင်းယု၊ မးလွဲးလွဲးသေ နှိတ်းကပ်လံးလုမ်း (တိုက်ပေတု၊ သေ)။ မခင်းခေခေခေ ဂတ်းမခင်း တီးပင်တိုက်

တင်းသိုင်းလက်ပစ် လီတီးသီင်းဗွင်းဗေဒ သင်္ဂဟစုံအားဖြင့်၊ များလှင်းအံ့။ ဝါးသေခေခံ တပွဲဂွင်မခင်း လုံးစာမ်၊ သူင်၊ ဂျ၊ ရှမ်းတပွဲဂွင်မခင်းစပ် လိုပံး၊ ဂျေး၊ မိပ်၊ ခေတ်တံ့စာင်စပ်ယဝ်။ မခင်းကွဲခွဲပုဂံးသိုင်းသေ ခိုခင်းတိုင်းကပ်လုံးခိုခင်း “ကွင်းတီးခေဗ” တီးခင်းမိုဝ်း၊ မိပ်၊ ခေတ်တံ့စာင်စပ်မား။ ယဝ်ဂေ၊ မခင်းသိုပံး၊ လိုပံးလမ်းသိုင်းစာင်ယဝ်။

မိုဝ်းပင်တိုင်းယီခေဂျ၊ သေ စပ်ကွတ်း၊ ဗီင်းခင်းပင်၊ နှိုးလိုင်းခေခံ မာ်၊ ဂွင်းမားဗေ၊ လင် ရှုလ်၊ ခေခင်းတိုဝ်းမိခင်းရှပ်ရှုလ်၊ ခေခင်းတိုဝ်းမိခင်းလင်သေ မခင်းလုံးတံ့ဂျ၊ ဂမ်းသိုဝ်း။ ကမ်၊ ရှုကမ်၊ ဂျ၊ သေ ယွခေပိုဝ်းရှပ်သိုင်းစပ်လှမ်းသုမ်းဂျ၊ ခေခင်း၊ ခေခလး သိုင်းတီးစပ်လှမ်းပျားကပ်စာပ်းတူင်ရှပ်သိုင်းစပ်ယဝ် မိုဝ်းခိုခင်းဂမ်းသိုဝ်း။ ယွခေပိုဝ်းပိုင်ပီခေ ကမ်၊ သိုဝ်းယွင်းတေ၊ ဂခေကခေခေခလး တပွဲဂွင်တီး 1 တေ၊ 5 ခေ ခေဂင်လှိုသေ ကမ်၊ ရှပ်ပုခင်းဗွင်းခင်းသင်။ ယွခေခေခေခလး တူင်ကူးခေလုံး ခိုခင်းဗေပျားဝွင်းစပ်ခိုခင်းယဝ်။ ဗွင်းယမ်းခေ မိုဝ်းတီးခေ ပီခေပင်တိုင်း သိုင်းသိုဝ်ယူ၊ သေ၊ သေ၊ သေ ကမ်၊ မီးလုံးမိုဝ်းဂတ်းယီခေ။ လှိုင်ပွင်လိုင်းမခင်းစပ် ရှုလ်းပခေခွဲခေ ရှု၊ ရှုခင်းတပွဲမတ်၊ သိုပံး၊ ရှိမ်ဂခေယူ၊ တိုင်းတိုင်း။

ဂ်၊ ဂပ်းလှိုလုံး လိုင်းဂိခေဂီခေ၊ သိုပံးပီခေခေ ရှုခင်းတီးတင်၊ ထိုင်လှိုင်ပွင်လိုင်းငပ်းငုခင်းသေ နှိုးရှုဂင်လှို လှမ်းဗွင်းလှိုင်ကူးခေပုယူ။ ယွခေခေခေ မိုဝ်း (16th Feb 1957) ခေခေ လှမ်းဗွင်းလှိုင်ကူးခေ ပခေဗေပျားပွင်လှိုခင်းမိုဝ်း ခလးဗွင်းတင်တီခင်းပျ၊ လီ၊ မခေ၊ တီးလုံးသီဝ်း မိုဝ်းတီးပွတ်းရှပ်၊ သေ ရှိုးရှုခင်းသခေခတ်းလှိုင်လီ၊ ကွတ်၊ တိုခေ၊ သခေခေဂင်လှို လှမ်းတင်းမား။ ဝါးသေ ဗေပျားပွင်ကူးခေတီးလုံးသီဝ်းယဝ် ယဝ်ခေခေ ကမ်၊ ရှိုင်သင် လှိုင်ပွင်လိုင်းမခင်း၊ ဗီခေ၊ မာ်မီးမိုဝ်း ငပ်းတွခင်း(5)မား ရှိုးတိုလှမ်း ရှုခင်းလိုင်း ကခေသခေခတ်းလှိုင်ပွင်လိုင်း ကမ်၊ တပွဲလှိုင်၊ ပခေဗေပျားသင်(ကခေခေ ယိုင်းလှို ရှုခင်းတူင်ခေခင်းတီး လိုင်းကခေလတ်းလှိုင်းဗေတ်၊ ကွတ်၊ ခေခေ)။

ဝါးသေမာ်မီးကခေခေကွတ်၊ မားယဝ်ခေခေ ရှုခင်းတင်းခေခေ လုံးစာမ်၊ မတ်လှိုင်း လိုပံးစပ်းစွတ်းဂျ၊ ယဝ်။ ရှုခင်းလိုင်းရှပ်ပင်၊ တျ၊ မိုဝ်းရှုမ်းတုမ်းပိုင်တီ၊ မှပ်၊ စဂေ၊ သီ၊ ခေခေဂေ၊ ရှု

ပွတ်းဂျ၊ ဂမ်းလီဝ်။ တူလှိုင်းကပ် မာ်မီးငပ်းတွခင်း(5)ခေလိုင်း ရှုခင်းတီးခေ မိုခေခေခေ၊ မာ်လုံး လိုင်းယူ၊ ပွဲခင်းခင်းသင်၊ သီးရှုလိုင်းတွင်ရှုခေယူ၊ ခေခေသေ ရှိတ်းရှိုးပီခေမား ပခေခီးဗျးမိုဝ်း၊ ထိုင်းဂမ်းခေခင်းယဝ်။ ယွခေခေခေခလး တီးခင်းခင်းသင်၊ သိုသိုသိုလှိုင်လိုင်းခေခေ ရှုခင်းလှိုင်တီးစပ် ခိုခင်းပွဲခေတုမ်းဂခေ ရှိတ်းပင်ရှုလှိုင်မိုဝ်းယိုပွတ်းဂမ်းသွင် မိုဝ်း(16th - 19th May 1957)။

ဗေ၊ မာ်ပင်ရှုခေလှိုင်ယိုပွတ်းထိုသွင် _

1. ဗေ၊ ဗွင်းဂမ်းမိုဝ်းတီးခေ လှိုတီးလှိုမား? ပိုဝ်းသင်ကလှိုင်းယကမ်၊ လိုပံးကွတ်၊ လှိုင်၊ တင်၊ ခေ ရှိုးလိုပံးပီတီး။
2. စွမ်းမပျူ၊ ခေတ်မိုဝ်းတီးဂေ၊ မိုခေခေ၊ ဗွင်း၊ ရှိုးကလှိုင်းယသိမ်းပီတီးဝံးဝံး။
3. လှမ်းခေခေ၊ မာ် (1) (2) ကခေသိုဝ်းခင်းမိုဝ်းတီးလိုင်းခေ ရှိတ်းသင်ခလး ကလှိုင်းယသမို၊ ရှုခင်းလိုင်းခေ သိုဝ်းဂမ်းယူ၊ ခင်းမိုဝ်းတီးပီခေတခေ၊ ခေ ရှိတ်းသင်ခလး ကလှိုင်းယသမိုသိမ်းကပ် ဂွင်းခင်းမိုဝ်းတီးဂျ၊ မှတ်း။ လှိုင်၊ တွင်းထမ်းဂင်လှိုကလှိုင်းယ၊ မခင်းပီခေပွင်ပိုဝ်းသင်?
4. ခေ၊ ဂခေဂခေ၊ ဂျ၊ မာ်၊ မိုဝ်းတီး ရှိုးရှိုဝ်းရှုခင်းခင်းမိုဝ်းတီး၊ တင်းရှုခင်းမိုဝ်းတီးခေရှုလုံး လုံးထင်၊ ရှိုင်ခေခေပွင်ကပ်ရှင်းစပ်။
5. ရှိုဝ်းရှုခင်းခင်းခေခေ၊ ဂခေ၊ ယ၊ လုံးမီးတင်းလှို၊ တီးဂခေ၊ ရှိုးဗွင်းဂခေဂီတ်၊ စခေ။
6. ခေခေ၊ ရှိုဝ်းရှုခင်းမိုဝ်းတီးတင်းလှို ပေးတေခွတ်၊ လှိုတီးဗွင်းရှုခင်းဂခေပီခေမား လှိုခေခေရှိုင်းလီဝ်ခေခေ ရှိုးလှိုဂခေ။
7. စတ်းသင်၊ ဂျ၊ ပီခေကခေကယေး သုခေ၊ လုံးရှိုဝ်းရှိုဝ်းရှုခင်းမိုဝ်းတီး ငိုခင်းယေ၊ ဂျေးသိုဝ်းဂျ၊ ပခေခေ၊ လှိုင်းခေခေလှိုခလး ကခေထုတ်၊ လီလုံးတင်၊ လှိုင်တင်၊ ပိုင် တေခွခင်းလှိုတီးဂခေကခေကပ် ရှိုးလုံး။
8. ဂျ၊ ပီခေလှိုင်ယီခေခေ၊ ဗွင်းထုင်းလှိုဝ်းရှုခင်းမိုဝ်းတီး ယ၊ လုံးလှိုရှို၊ တေလုံးရှုခင်းဂခေ ဂီတ်၊ စခေရှုခင်းယှိုယွင်းရှုခင်းဂခေတင်၊ သင်သိမ်းပီခေဝံး။
9. ဂျ၊ ပီခေတခင်းခင်းမိုဝ်းတီးပတ်းပိုခေ ရှိုးလုံးယူ၊ လှိုခင်းဂတ်းယီခေ မာ်၊ မီးခိုခင်းသင်လှိုင်တွခင်း မိုဝ်းဗေ၊ မားရှိုးလုံးပွင်ပီခေထိုင်တီးဂင်လှိုရှပ် ရှုခင်းမိုဝ်းတီးတင်းလှို ယိုင်းမာ်ကခေခေကခေခေခေ လှိုင်၊ လုံးခွခင်းလှိုတီး

နှိတ်းသင်းယာပ်,ယာပ်,ဇိုတ်,ဇိုတ်,ယူ,ခင်းယမ်းခန့်။

ဂူလ်းဂး၊ လင်းဇှာ၊ခပ်သမ့် မိုတ်းမင်းလွမ်း လေးလိမ်၊ နှင်းခွင်လူဝ်း၊နီပွဲသေ လိုမ်းမိုင်းတံး တင်းဂူခင်းမိုင်းတံးဝံ့ယူ။ တီးတေ့မခင်း ထိုင်၊ဇေ၊ခိုင်၊ဂေး၊ တိခင်မိုင်းခပ်လိဝ်းခေခေ လံးခမ်း၊တင်း မခင်းခပ်မတ်လွမ်းသ့၊ဝံ့ခွင်းမေးရှင်တူမ်းခပ် ဝံ့ယဝ်။ မခင်းခပ် ကပ်ခေးရှင်းရှာ်လွက်၊ဝံ့လင်းဇှာ၊ခပ်သေ ဇေ၊ခိုင်၊ဂေး၊ ကပ်လေးလိမ်၊နှင်းခွင်မိတ်းခပ်ဝံ့။ ယွခေမခင်း ပီခင်လူင်ပွင်လိုင်၊ငင်းငုခင်းဝံ့လေး၊ ခပ်ပီခင် လင်းယေးငိုခင်း၊ ခပ်လင်းခွင်ကွက်၊သေလိဝ်းသေပိုင် လီဂ်းလံးယိုင်၊ခင်းခင်းခပ် လံးယဝ်။ မခင်းငါးမိုခင်ခေင်၊ ပိုင်ပီခင် လိုင်းကခင် SSA-N, SSNA ခပ်ထူပီးယူ၊ဝခင်းမိုင်းခေခေယဝ်။ သင်လိဝ်းဝုးသေဂေး၊ဂေး၊ (လုမ်းတံးသေလုမ်းဂေး၊လီ) မီးခေမိတ်၊ မီးလွက်းလံးမခင်းခေ ခေးလိုင် ခီခင်းတေး၊ခတ်းလိဝ်းပွပ်၊ကမ်းခပ်(SSA-N) ကွက်၊လွတ်း မေး တီးခင်းတူင်၊နှိတ်းမခင်းခေခေသေဂမ်းခေး။ ပေးကမ်း၊ခေခေ ခေးလိုင် ဇွခင်းသိုပ်၊မခင်း တေရှင်ယာပ်းဂျ၊ထိုင်၊ခေးယဝ်။ တံး တေလံးလုခေးလုတုသေ ရှမ်းပီတ်း တင်းယုမ်၊ယမ် လိုင်းကခင်ဂူခင်းလားခိုင်းတင်၊ခိုင်း မီးဝံ့ခေဝ်တံးရှင်းခေခေ ထိုင်၊ခေးယဝ်။

ဇွင်းခင်းယမ်းလမ်၊လွင်း ခင်းလဝ်ပီ 1958 မိုင်းလိဂ်း ရှမ်းမံလမ်တိမ်သိပ်းပီခေခေ လုမ်းလားခိုင်းပကွပ်းခပ် တူင်း တခင်း တု၊ရှမ်းရှမ်းတံး ဇေတ်၊ကွက်၊ တင်းမိုင်းခွခင်းခေးမေး ယဝ်။ ခပ်နှိတ်းပင်ဂုမ်တီးခင်းဝိုင်းတူခင်းတီး ဇေတ်၊မွက်၊ကပ် ခေ၊တိတ်၊ထိုင်၊ဂုပခေခေ၊ လင်းခုခေမရှာ၊ (ဂေး၊ကခင်ရှခင်လီ တု၊ဇေတ်၊ကွက်၊မခင်း)သေ ကုပ်၊ဂုမ်ရှင်ယွံးသံ၊ငါးဝခင်းမိုင်း ယဝ်။ ရှင်ခေးပကွပ်း ကူးလု၊ထူးလားတုးဝုး “မိုခင်ခေင်၊ ရှင်းမခင်း (AFPFL) ခပ်ခေ တေတိတ်၊လတ်းဂခင်ယဝ်။ ပေးပီခင် ခေခေ ရှင်းကမ်း၊လွမ်းဇေ၊လု၊ ယူ၊ပီခင်ဂေး၊တီးသမ်သေ ရှင်း နှိခင်းဇေတ်၊ကွက်၊ တင်းမိုင်းရှင်းခေးခိုခင်းကမ်း၊လီရှိုင်?” လင်း ခုခေမရှာ၊လင်း၊တွပ်၊ဝုး “လွံးယဝ် ခပ်တိတ်၊ဂေး၊လီ ကမ်း၊တိတ်၊ ဂေး၊လီ ရှင်းလူဝ်းလံးရှင်းရှင်း ခေင်၊လိဂ်းရှမ်းမံခေခေယဝ်။ နှိတ်းခေခေသေ ခပ်တိတ်းတတ်းမေး။

ကမ်း၊ဇေတ်းကမ်း၊ပိုင်၊ ထိုင်မေးမိုင်း (5th Feb 1958) ခေခေ မခင်း (AFPFL) ခပ်တိတ်၊ဂခင်ပီခင်သွင်ပွတ်းဂျ၊။ လုမ်း ကခင်ကူးခေ တင်းခေခေ၊တိခင်၊ကွခင်ရှင်ခေခေ ကခင်းခတ်းလု နှိတ်းရှင်းလုမ်းခပ် ရှင်ယာပ်းဂျ၊ထိုင်၊ 40 ပီခင်သေ တင်းခိုခင်း လုမ်းကခင်လံးလိုင်၊ “ခေတိခင်၊တီး၊ခေး” ခေမေး။ ထိုင်၊ဇေတ်၊ ခိုင်၊ ကခင်ကူးလုသုလု၊ တင်းကူးဂေး၊လိုင်၊ကွခင်ရှင်ခေခေလမ် ကခင်းခတ်းလု ပွတ်းသီခိုခင်း မိုင်းရှမ်းတုမ်မိုင်းမခင်း (ခေင်၊ ဇေတ်၊တဂိုင်၊ကခင်လိတ်းလင်း၊ခေတုခေ)ခေသေ တင်းခိုခင်း လုမ်းကခင်လံးလိုင်၊ “သုလု၊လိုင်၊ သခေသိုခင်း” ခေမေး။ ဝံး သေခပ်တိတ်၊လိုင်၊ခေယဝ်ခေခေ ခပ်လံးခင်းဂျ၊မိုင်းတံး ရှာသိုင် တု၊ပင်လိုင်၊တင်းကခင်တေမေးခေခေယဝ်။ ဂူလ်းဂး၊ ကူးခေ ဂိခင်ရှင်ခပ်ဂျ၊ ယွခေပိုင်၊လင်းခုခေခိတ်မီးဝံ့ခွင်းထွင်းမခင်းသေ လင်းဇှာ၊ခပ် ခေလေးခွမ်၊မိတ်၊ထီ၊တင်းသိုင်၊သမ့် မီးဝံ့ဇေ၊လင် လင်းခုခေခိတ်ယဝ်။ ဂူလ်းဂး၊ လင်းခေင်းရှိုခင်းခမ်း (မရှာ၊တေ၊ ဝီ၊ ခေခေခင်းလင်းခမ်းသိုက်၊ ယွင်းရှုလု၊) လံးလုလွမ်းလင်းခုခေ မရှာ၊ တု၊လုဂ်းဝံ့ခေင်၊ဂေး၊တီးသမ်သေ ကမ်း၊ပခင်မံတွတ်း ဇေ၊လုခေသေတု၊ဂေး၊ သုလု၊လိုင်၊သခေသိုခင်းခပ် ကပ်လံးမံ တွတ်းမခင်းလင်းခေင်းဂျ၊။

လင်းခုခေမရှာ၊ ခတ်းလုနှိတ်းရှင်း ဇူးမီးပုခင်းဇွခင်း တင်တူင်ဂူခင်းမိုင်းခပ်ပွင်၊လု လိမ်တီးမိုင်းတံး ယု၊ရှင်းခပ်သ့၊ မံတွတ်းဇေ၊လု ယွခေလူဝ်၊ဇေတ်၊ကွက်၊ခေသေတု၊ ယမ်းခေ ပီခင်ကခင်ရှမ်းပင်၊ဂျ၊ယဝ်။ ပေးမခင်းလံးငိုခင်းခင်း၊ ကွက်၊ဝုး လင်းခေင်းရှိုခင်းခမ်းသ့၊မံတွတ်း ပခင်သုလု၊လိုင်၊သခေ သိုခင်းခပ်ယဝ်ခေဂေး၊ လုတုဂ်းသေ မခင်းရှင်းရှိုခင်းထိုင် သွင့် ခိုခင်းမိုင်းတံးဂမ်းလိပ်ယဝ်။ ကူးခေပေပွဲးလိဂ်းတင်းဂျ၊။ ခေင်၊ မခင်းပခင်ရှမ်းမခင်းဝံ့ခေခေ ဇူးမီးပုခင်းဇွခင်းတင်တူင်ဂူခင်း မိုင်းခပ် ကခင်ပုးဇေ၊မခင်း လံးငိုခင်း လံးလုတု လံးကိပ်၊ထိုင် ခွဂ်းမိုင်းလိုင်၊ခေယဝ်။ လင်းခေင်းရှိုခင်းခမ်းဂေး၊ လံးငိုခင်း ခေလေးတင်၊လိုင်၊ တင်းခေမ တီးသုလု၊လိုင်၊သခေသိုခင်းခပ် လုလု၊မံတွတ်းမခင်းခေင်းယဝ်။ **ခေးရှင်းပူခေဝုး တီးခေတုမခင်း ကခင်မခင်းခပ်တိတ်၊ဂခင်ခေ ပီခင်တု၊ယု၊ပီတ်း လုပဂ်းယိမ်၊ ရှင်းခေဝ်လိဂ်းရှမ်းမံ ကခင်မိခင်းခင်းလိပ်ဂခင် တင်းပင်လိုင်၊ တင်းခေခေယဝ်။** လိုခင်းသုတ်းမခင်းဂေး၊ လင်းဇှာ၊တံးခပ်တင်း သိုင်၊ လံးလုယု၊ပီတ်းပိုင်ပထေ၊သဂိတ်းသေ ဇေးပီတ်းရှိုင်းပွင်

လင်းဖြူစပ် တၢ၊လီၤကပ် မိုင်းရှမ်းတုမ်လီၤတံးလၢင်၊ တၢ၊ ဖွဲခင်းလီၤ ဂူခင်းမိုင်းမးယဝ်။

ပၤပွဲးပွဲး၊ဖျးရှိုင်းပွင် လီၤကပ်လံးကပ်မိုင်းရှမ်းတုမ် လီၤတံးလၢင်၊ခွဲ တေပီခင်းခင်းဝင်း (24th Apr 1959) ယဝ်။ ယွခွဲခင်း ဂူခင်းမိုင်းတံးတင်းသီင်း ကမ်၊မီးတၢင်းမုင်းမင်းသင် တၢ၊ဖေခင်းစပ်မး။ တေ၊ကပ်မိုင်းယၢမ်းခင်းမး ပကူဝ်းစပ်လံး လိုလမ်မးစတုစတု လိုတုၤမးလုလုးတံးစတုစတု တၢင်းယုမ်၊ ယမ်စပ်ခိုဝ်တံး လံးလုလီၤမးစတုစတုသေ ဝံးခင်းခင်း စပ် လင်၊ကပ်တၢင်းလွဲးထီမ်မၢင်းသေ သၢခင်းစတံးတံးမးတေ၊ထိုင် ငှာခင်းခင်းယဝ်။ ပွဲးခင်းခင်း ခင်းပပွဲးခိုဝ်းသီခင်း ကမ်ဂီၢ်၊ဂပ်းလုလုး ဂွင်းမူးဂၢတ်၊ဂူ၊ခင်းခင်း မၢင်းခင်းတီမ်၊ ဝံလွင်းတုၢ်ထုပံးမၢင်း ခင်းယဝ်။ မိုင်းမၢင်းခင်းပွဲးလုတုၤတံးခိုဝ်တၢင်းတံးခိုင်း ခင်းခင်း ဂူခင်းလုခင်းခိုင်း ခင်းခင်းလမ်မိုခင်းခင်း၊ပကူဝ်း သမ်လၢတ်၊ဂွမ်းတံးသေ ဖေတံးဂျၢ၊ရှိုမ်းမၢင်းခင်း။ ယွခွဲ မၢင်းခင်း ပီခင်းဖျးတီမ်းလီၤကပ်၊ဂေ၊ခင်းခင်းလး၊ မၢင်းခင်း လင်၊ထမ်စပ်ဝံး“ သူပီခင်းတံးရှၢ၊ ပီခင်းပကူဝ်း?” ခင်းယဝ်။ ဂေ၊ ခင်းခင်းလင်၊တွပ်၊ဝံး“ ငှာခင်းပီခင်းတံးမးကေ၊” ခင်းသေ မိုင်းမၢင်း ခင်းခင်းခိုခင်းထမ်ထီင်း “ ယွခွဲသင်လး သူခင်းခင်းပကူဝ်း လု၊?” ခင်းခင်း လိုဝ်သေစပ်ခင်း၊ဂမ်တုၢ်လုးခင်းဂမ်သေ ဂျၢ၊ ပီတံးခင်း ကမ်၊လံးခေးတွပ်၊တံးဖျး။ ခင်းခင်းခင်းဂေ၊ခင်း ခင်းခင်းကမ်ကျ၊ယုမ့ၢ်၊ 40 သေတုၢ်လုခင်းလင်ဝံခင်း လင်၊သပ်း လီၤခင်းခင်းမၢင်းခင်း ဝံး စပ်လံးယု၊ခင်းခင်းတံးသိုၢ်ပကူဝ်း၊ ပေးစပ်ခင်းသိုၢ်ခင်းပကူဝ်းဂွမ်း၊ စပ်လင်၊သိုၢ်ပကူဝ်း၊ သပ်းဂျၢ၊လံးသေ တံးပၢၢ်၊ခေးစပ်(သိုၢ်ပကူဝ်း) စပ်ယင်းကမ်၊ ငှာတံး လၢတ်၊ဂွမ်းတံးခင်းယဝ်။

ဝံးသေလံးရှု၊ဝံး လင်းဖြူတံးစပ် တေပွဲး၊ဖျးရှိုင်းပွင် စပ်ယဝ်ခင်းခင်း ဖျးရှိုင်းလိုဝ်လၢတ်၊တံးစပ် လိုဝ်းကမ်လင်းခင်း ခင်းခင်းဂွမ်းခင်း ဂီၢ်ပံးဂွမ်းတုမ်ကပ် ဖျးရှိုင်းလိုဝ်လၢတ်၊ လိုဝ်းတုၢ် ခင်းယု၊ခင်းခင်း ဂီၢ်ခင်းခင်းသတုလု၊ တၢ၊တိုၢ်ကပ်လွတ်၊ လီၤသပ်းခေး ဂးတံးခိုဝ်စပ် ကမ်ခင်းခင်းတင်းခင်းယွတ်၊ ရှမ်းဂမ် မိုင်းဝင်းပုတ် (11:00 AM, 21st May 1958) ခင်း သေ ရှိုတ်၊ကွတ်၊ပခင်း ပိုခင်းလုၤဖျးခင်းတံးမးယဝ်။ မိုင်းဖွဲင်း ယၢမ်းခင်း တပွဲးသိုၢ်မၢင်းခင်းစပ် စံးယု၊ဝံးရှိုမ်းလမ် ငှာလင်းဖြူ

စပ်ဂူတံး၊ တံးခင်းဂူလေးမိုင်းယဝ်။ လုမ်းလုၤဖျးခင်းကမ်ခင်း ကမ်၊ခိုဝ်းခေးသင်မးကမ်၊ဂး ကမ်၊ပေးရှိုင်း ယံးပင်းဂျၢ။ ရှပ်ငွေရှပ်၊ခင်း လံးခမ်း၊တၢင်းတွံး၊တံးလုင်းဂျၢ၊သေတၢ၊ဂေ၊ ငှာခင်းခင်းစတု တိုၢ်ဖေခင်းတၢင်းခင်းယဝ် တၢင်းခင်းယု။ တၢ၊တေကပ်စတုသေ ပေးရှိုမ်းတံးမၢင်းဖေခင်းခင်း ပီခင်းခင်း မၢင်းခင်းစပ်ယဝ်။ စတုခင်းခင်းခင်း ငွဲဝံး “ ငပ်းတွမ်းရှၢး” ။

ဝံးဖျးခင်းတုၢ် မိုင်းရှပ်ခင်း(25th Jun 1958)ခင်း ဂူခင်းခင်းခင်း၊ခေးပီၢ်၊သီ၊ဂေ၊ မးလုးလင်းခင်းမၢၤ၊ လံးသေး ဂုထ ဂပ်းသိုၢ်ပကူဝ်းစပ် ဝံးစပ်လုၤမိုင်းထံးမး၊ စပ်ထုပံး လင်းခင်းခင်း၊ တံးမိုင်းထံးသေ တင်းခိုခင်းမးလုမ်းလုမ်းခင်း၊ ယဝ် သိုၢ်ပကူဝ်း၊သပ်းလီၤခင်းခင်း ကမ်စပ်ဖျး၊လိုဝ်ခင်းလုၤဖျးခင်း မး မိုင်း 21 မေ၊ခင်းခင်း ယၢမ်းခင်း စပ်လုၢ်၊တၢင်းလွဲးထီမ် တံးသေ၊မိပ်းကမ်သၢင်၊ထုၢ်၊ တင်းတၢင်းလွဲးထီမ်တၢင်း၊ ပိုခင်း ယဝ်။ ဝံးခင်း လံးသေးဂုထပိုတ်၊မ့ၢ်၊ဝံး တုၢ်မၢင်းပီခင်း လင်းလံးခင်းခင်း။ ဝံးသေရှိုင်းရှိုင်းဂူသမ်၊သီခင်းပိုဝ်ယဝ်ခင်း စပ်တင်းခင်းလိုင်းစပ် တံးခိုဝ်လွဲးမၢၤ၊ကၢင်းခင်းသေ တၢင်း လိုဝ်းလုမ်းစပ်ဝံး သိုၢ်ပကူဝ်းလုၤဖျးခင်း “ ခင်းခင်း၊သိုၢ်ခင်း” ခင်း မး။ ဝံးသေခင်း လုၤရှိုမ်းခင်းလုၤခင်း တင်းလုၤရှိုမ်းခင်း သုခင်းစပ်တင်းခင်း မိုခင်းခင်း၊ လင်းလၢင်၊ လံးဂေ၊လု၊ (လင်းသိုၢ်ထီမ်း)လိုဝ်ခင်းခင်းစတု၊ဂျၢ၊ မးရှိုမ်းစပ်။ စတု၊ကပ်မိုင်း ခင်းခင်းမး လုမ်းလုၤဖျးခင်းတံးခင်း ဂျၢ၊မး လံးခင်းလံးလွင်းလွမ်း သၢင်လၢတ်၊လီၤခင်းခင်းခင်း မၢင်းခင်းစပ်မး။

မိုင်းခင်းလိုခင်းမၢၤတုၢ် 1962 ခင်း လုမ်းကပ်သၢင်၊ ကမ်ခင်းခင်းခင်းခင်းခင်း ဂူခင်းလုၢ်တံးတင်းခင်း ငွဲတံးခင်းခင်း ဝီင်းတုၢ်ခင်း တၢ၊ခိုခင်းပၢင်ဂုမ်လုၢ် ကုပ်၊ကူဝ်းလုလုး မိုင်းခေး မိုင်းရှမ်းတုမ်(မိုင်းရှမ်းတုမ် လီၤတံးလၢင်၊)။ မိုင်းခင်း စပ်ပေး ဂီၢ်ခင်းလုၤခင်းခင်းယဝ်(စပ်လုပံးသိုၢ်ယဝ် စပ်ခိုင်းရှၢလံးရှၢး ပီတံး ငးစပ် ခင်းခင်း ယု၊ရှိုမ်းမၢင်းရှိုမ်းခင်းခင်းစပ်လံးခင်း ယု၊)။ တေ၊ကပ်မိုင်းခင်းခင်း မၢၤစိုတ်တံးဖေခင်းတုၢ်စပ်တင်းသီင်း၊ ပုးကပ်တွတ်၊ထိုဝ်၊ဂုစပ် တင်းယု၊ယုစပ်သေ ဖေ၊တတံးသိုၢ် လိုဝ်းကမ်စပ်လုပံးဝံ ယု၊ရှိုမ်းခင်းခင်း၊ခင်းခင်း၊သေကိတ် ခင်းခင်းယဝ်။ ယၢမ်းခင်းခင်း စပ်(မၢင်း)ရှု၊တုၢ်စပ်လီၤဝံး ပေး ကပ်သုခင်းလံး ခင်းခင်းခင်း တံး၊တံး၊လီၤခင်းခင်းခင်း

မီးပိုင်းခင်းခင်းအပြုအမူ။)

မာခင်းစပ် ချးနှိမ်ပိတ်၊ လိက်ရှမ်းမာပင်လှင်ခင်းပိတ်၊ ယဝ် ဂုဏ်းဂျး သာ်လှင်မခင်း တိုက်လွတ်၊စပ်ဝံယူ။ တျးတေချးနှိမ် ပိတ်၊ သာ်လှင်လိက်ရှမ်းမာပင်လှင်ခင်း စပ်စတီးလှင် လှင်တိုက်ပင် ဂုဏ်လှင်လောင်းနှိုင်း (NC) ဖောင်းတပြုသေ လှင်တိုက်ဂုဏ်လောင်း နှိုင်းတိုင်၊နှိုင်းတီးခင်းမိုင်းတီး နှိုင်းရှမ်း၊ငမ်းခင်းတီး ယဝ်လိုပံး တီးဂမ်းဗွင်း ကွတ်၊ခွတ်၊မိုင်း။ ယမ်းခင်း စပ်ပိတ်ဂေ့၊ပေဝံယူ၊ သေတျးဂေ့၊ ယွခင်းပိုင်းတိုင်ပိတ်လှင်စပ်ခင်းသေ စပ်တိုက် ဂုဏ်တီးဝံယူ။ ယွခင်းခင်းလေး စပ်တေကမ်၊ကပ်မိုင်းရှမ်းတုမ် လီတီးလိုင်၊ ကခင်းသုခင်း၊လေးသုခင်း၊ပိတ်ပိင်းဂခင်းခင်း လီတီး၊ ဖေပခင်းတီးလေး။ ငှမ်းခင်းချးနှိမ်စပ်ဂေ့၊ယျ၊ ကမ်း၊ခင်းချးနှိမ်စပ် ဂေ့၊ယျ၊ စပ်တိုင်းတေသွခင်း၊ငှမ်းပိတ် ခိတ်လှင်စပ်ဝံတျးသေ၊ ယဝ်။ ဂ်ဝ်၊လှင်ဂခင်းခင်း ငှမ်းတေဝုခင်း၊ ငှမ်းပိတ်ချးပိုင်း ငှမ်းရှိုပ် ငှမ်းပိတ်လင်းပိုင်းငှမ်းရှိုပ်ခင်း လေး။

တျးတေခင်းတီးခင်း စပ်ရှင်ပင်၊ဝျး တီးခင်း ပိတ်ဂုဏ်လောင်း နှိုင်းကွတ်၊ခင်းသေတျးဂေ့၊ ခင်းလှင်စပ်စတီး စပ်တိုင်း ကမ်း၊ဝုခင်းသွခင်းတီး ပိတ်ဂုဏ်လောင်းနှိုင်းကွတ်၊ခင်းသေပွတ်။ စပ် တိုင်းရှမ်းဝံလီလီယဝ် - ပေးတီး မျးတုမ်ဂခင်းလေးလီလီပေးခင်း လိုင် တီးခင်း မခင်းခင်းလှင်ရှင်ဂုဏ်လောင်းနှိုင်းမခင်းစပ်သေ တေရှမ်းဂခင်း နှိုင်းသင်းလေးရှမ်းပိုင်းပိုင် လွမ်းခင်း၊သုခင်း၊လေး သုခင်း၊ပိတ်ဂုဏ်လောင်းခင်းယဝ် (ခင်းပိတ် ယိုင်းမာ်လှင်စပ်)။ ပေး ကပ်လီခင်းလီခင်းတီးယူ၊တခင်းသင်းဝျးပေးခင်းလိုင် မိုင်းတီးခင်း ပိတ်တီးဂုဏ်လောင်းနှိုင်းတီးရှမ်းနှိုင်းတုမ်ဂခင်းဝံ၊ ယဝ် လှမ်းတီးတီး ခင်း၊ ပိတ်လှမ်းကခင်း ဂတ်လီတီးသေပိုင်း၊ တီးခင်းစတီး တီး လိုင်းမီးခင်း ဂုဏ်ကေးသျှး လိုင်၊လောင်းခင်းတုတ်၊သေ ပိတ် ကခင်းလေး၊စပ်၊တောင်းတီးတိုင် ယပ်၊ယီခင်းစပ်လှင်သေပိုင်း ယဝ်။ ခင်းလေး တျးရှမ်းတီးတီး၊ယံးဂခင်း ယျးရှမ်းရှမ်း ဂခင်းသေပွတ်၊ခင်း ပိတ်ယိုင်းမာ်လှင်စပ်ကခင်းခင်းယဝ်။ မိုင်းပုခင်း မျးခင်း စပ်တိုက်ရှမ်း၊တီး၊ယံးဂခင်းယဝ်သေ မိုင်းခေးဂေ့၊ စပ်တေရှိုက်ခင်းဂေ့၊တျးသေ၊ယဝ်။

တျးတေရှိုက်ခင်းတီး၊ယံး ခင်းလှမ်းရှမ်း၊တီး၊တီးခင်း စပ်ခေလေးဖောင်းတျးစပ်မျးယဝ်။ ပုခင်းတျးနှိုင်း မခင်းစပ်ခင်း

စပ်တိုင်းမီးနှိုင်းလီဝ် တီးခင်းမိုင်းလီဝ်ဂုဏ်လောင်း တီးခင်းလှမ်းခင်း။ စပ်ကမ်း၊မီးပီးခင်းလှင်နှိုင်းသင်း။ ကခင်းခင်းဂေ့၊ ပိတ်ကခင်းရှိုက် တီးခင်းမီးတောင်းပိတ်လှင်ဂုဏ်ဝံ။ ယွခင်းခင်းလေး၊ ပေးစပ်တုဏ်း တီး မိုင်းပုခင်းမျးဂ်၊ မိုင်းပုခင်းမျးလမ်းလမ်း လေးယမ်းခင်းပေး ခင်းလိုင် လှမ်းဂျးစပ်ပံး၊ရှမ်းလေးငျးတီးတင်းပိုင်းခင်း စပ်ကမ်း၊ ယူ၊သင်းခင်းယီခင်းလေး၊ တီးခင်းလှင်စပ်။ ယဝ်ဂေ့၊ လှမ်းဂျး စပ်တိုက်စတီးလှင်ရှမ်းငျးတီးယူ၊ခင်း လှမ်းတင်းဂတ်၊ယီခင်း စတုစတုခင်း တေကမ်း၊ဗုတ်၊မျးလေး၊ တီးခင်းမိုင်းရှမ်းတုမ်။ ရှင်ခေးယွတ်၊တီးရှမ်း လိုင်းပိတ် လင်းလိုင် လင်းရှမ်း ယွင်းရှင်၊ လင်းခင်းကွတ် တင်းတိုင်၊လိုင်းတီးခင်းမိုင်း၊ စုခင်းထုခင်းကွတ် ရှင်ခေးလှင်တီး တီးခင်းမိုင်း စပ်လှင်တိုက်၊ နှိုင်းစပ်ပိုက်၊ဖေးတု စပ်သေ ကပ်တင်းသုခင်း၊လေး သုခင်း၊ပိတ်ပိင်းဂခင်း ရှမ်းလေးရှမ်း ရှမ်းဂခင်း တျးတောင်းရှမ်းလီမိုင်းခေးဝံယူ။

ယွခင်းပိုင်းစပ်ဂုဏ် ခင်း၊ဂုဏ်လောင်းခင်းလေးပိုင်ပိတ်သေ စပ်ပေးကိုက်ခင်းတုမျး မိုင်းပုခင်းမျးလမ်းလမ်း ခင်းယဝ်လေး၊ စပ်ကမ်း၊ပိုက်၊ဖေးတုစပ်ပခင်းသေပွတ်။ ယွခင်းခင်းလေး၊ မိုင်း ဂုဏ်လောင်းခင်း လှမ်းတီးခင်းဖေးတုသေ ရှမ်းစပ်ဗုတ်၊ပခင်းယူ၊ ခင်းခင်း ခင်း၊ဂုဏ်လောင်းပိတ်ဂုဏ်ခင်းရှင်ခင်းခင်း စပ်တေရှိုက် ရှိုက် ငှမ်းပိုက်၊ပခင်းလေး။ ရှိုက်ခင်းသေ လင်းလိုင်တိုက်ပွဲ၊မျး ကပ်စပ်၊ယမ်းမခင်းသုခင်းမျး ရှမ်းတေ၊သာ်လှင်မခင်းပေးစပ်၊ ဂျး။ ဂမ်းခင်း မျးထီင်းယဝ် သိုက်ခင်း၊ငျးဖေးကွတ်၊ ခင်းလမ်း တွင်း လေးလိုင်းငျးဖေး တိုင်၊လိုင်း တီးခင်းမိုင်း။ ပေး (မခင်း)စပ်ဗုတ်၊ဖေးတုသေ ရှင်ပင်၊သုခင်း၊လေးသုခင်း၊ပိတ် ပိင်းဂခင်းမျးပေးခင်းလိုင် သိုက်တင်းခင်းဖေး၊ခင်း၊ခင်း (သိုက် လှမ်းလီဝ်း လိုင်းပံး၊လှမ်းဖေး၊တတ်၊သေပွတ်)ခင်း လင်းလေး ဂခင်းလေး၊ ကခင်းမီးခင်းခင်း၊ငျးငျးသေ သွခင်းပခင်းလှင်၊သုခင်း၊လေး သုခင်း၊ပိတ်ဂုဏ်လောင်းယဝ်။

မခင်းစပ်ဂေ့၊ လီခင်းခင်းမိုင်းခင်းမိုင်း လိုင်းကခင်းမီးငျး ဖေးမခင်းခင်းခင်း၊ ဂုဏ်လောင်း စပ်ကမ်း၊မီးလှင်၊ မခင်း၊မိတ်၊ လှင်၊လိုင်းလှင်၊ဖေးရှမ်းစပ်ဝံ။ စပ်ဂမ်းခင်းခင်း စပ်ပိတ်ဂုဏ်လောင်း သာခင်းစပ်လင်းရှိုင်းပွင် လှင်ပွင်လိုင်းမခင်းသေတျးဂေ့၊ စပ် ယွမ်းရှင်ပိုက် ပိုင်း ပပွင်လိုင်းကခင်းတီးခင်း ဖေး၊တီးလင်းရှိုင်းပွင် တင်းဖေးရှိုက်ဂခင်းပေးမိုင်းမခင်းစပ် ကခင်းဂခင်းဝံ၊တျးကွတ်ခင်း

တပွဲတိုင်း(တပွဲယိခင်း)ခပ်သီ,သိပ်းဂူလုံး၊ ဂူလုံးဂျး ယမ်းလိပ်
လမ့် တီးခင်းမိုင်းတီးခွံ မီးတပွဲယိခင်းခပ်သွင်ပာဂ်,လှိုင်ယဝ်။
ဂူလုံးဂျး ယု,ပေမံးလုံစား - တပွဲယိခင်းခပ်မီးခမ်လှိုင်သွင်နှိုင်
ဂေးယု, မိုင်းရှင်းတင်းလုံးမိုင်းရှမ်းတုမ်လိတ်းလောင်,မားခေခွံ
မီးမံမီးဂူးမိုင်းမိုင်း ရှိပ်းလှိုင်ခပ်ကွက်,ဂျ,ယု,။

ဂူလုံးဂျး ပုခင်းတု,သိုဂ်းယိခမ်ကမ်ခပ်ရှင်းနှိုခင်းဝံ
လီခမ်ခမ်,ယဝ်ခေခွံ ရှင်းကမ်,မီးမံမီးသင် တု,တေပေ.ခပ်။
ယွခင်းရှင်း ပီခမ်ဂူခင်းထမ်းမတုးကွမ်,ဂေးခိုင်ဂူလုံးခလး
ခးရှင်းတေလတ်းခေတင်း ရှမ်းထိုင်ခးရှင်း ခေင်,ဂူခင်းထမ်း
မတုးခိုင်ဂေး.(ဂူခင်းတူလုံးလှိုင်ဂတ်း)ခေခွံဂူလုံး။ ဂူခင်း
ရှာခမ်ခပ်၊ ဂူခင်းယွခင်းလှိုင်ကမ်,မီးရှေးမီးရှိုခင်းခပ်၊ ဖူးရှာ
သုခမ်,လုံးသုခမ်,ပီခမ်ခပ်၊ ဖူးကပ်သုခမ်,လုံးသုခမ်,ပီခမ်ခပ်ခွံ
မီးလှိုင်ဂျ,တီးခင်းမိုင်းတီးဂူးပွတ်းတွမ်းယဝ် မိုင်းလိပ်။ ခပ်
လှိုင်ခေ မခင်းမိုခမ်ခေင်,နှိုင်လုံ. တု,သိုဂ်းဂတ်းခပ်ယဝ်။ ဝီင်း
ဝီင်းခိုင်တီးခင်းမိုင်းတီး ကမ်ခးရှင်းလုံးရှေ့ဝံခေခွံ မီးဂူခင်း
ယွခင်း ကမ်ခပ်,ပာဂ်,မခင်းသေ လှိုင်ပွင်လှိုင်သိုဂ်းမခင်းခပ်
တေ,ပခမ်ဝခင်းခပ်ဝံယဝ်။ ခးရှင်းပူခင်းဝုး ခပ်လင်းတေ,ပခမ်
ဝခင်းဂူခင်းယွခင်းတီးခင်းဂူးဝီင်းဝီင်းမိုင်းတီးယဝ်။ မိုင်းခေးမား
ဝခင်းလှိုင်ခေ တေလိတ်းလုံး ပီခမ်ဝီင်းမခင်းဂျ,။ မိုင်းခေခွံ
ခပ်တေကမ်,လုံးဂူခင်းယွခင်းယဝ်။

မခင်းလှိုင်ကမ်လီသေ ခွဲးလုံးထိမ်တီး ကွက်,ခင်းတူင်,
နှိုင်မခင်းခပ်ခေခွံဂေး (လှိုင်မေးရှေ့တင်းရှင်းလီ ခလးက
မခင်း,တြး)မီးဝံယု,။ ဂူလုံးဂျး ခပ်ပီခမ်ဂူခင်းဂမ်းဂေး, ခင်း
မခင်းခပ်ဂူလုံးခလး ခပ်ကမ်,မီးရှိုင်းဂူခင်း,ထူခင်း တု,တေတွပ်,
ထိုင် လှိုင်မခင်းဂမ်းပုးခေမ်။ မခင်းလီ မခင်းလှိုင်မခင်းမီးလီ
ပီခမ်ခပ် ခပ်ကမ်,တွခင်းမူးယု,မိုင်းတီးသေ ပီခမ်ဂူခင်းမိုင်းတီး
သေပွက်။ မီးတီးလီ တီးလှိုင်မခင်းမီးလီပီခမ် တီးလက် တီးလိမ်
လှိုင်ကမ်သွက်ရှာ ခေမ်တီးဂိခမ်လိခမ်တီးယု,မို,မို,ခေခွံဂူလုံး
လံခေင်ဂျ,တီးဝီင်းယွ,ဝီင်းလှိုင် ခင်းမိုင်းမခင်း တီးကမ်ခပ်တေ
မီးသုခမ်,သင်းခေခပ်လုံးလှိုင်ခေခွံ။ ယဝ်ဂေး လုပ်းလင်
လုပ်းလှိုင်ခင်းခပ် ခူခင်းခင်းလေးဂမ်တင်းဂူခင်းမိုင်းမခင်းသေ
ဂူခင်းမိုင်းမခင်းဂေး လှမ်းသိုင်းရှပ်တွမ်းကပ်ခပ် ရှုံးခူခင်း
ခင်းလေးခပ်ဂျ, မိုခမ်ခေင်, ခပ်ဂိပ်းလုံးတီင်းခမ်းယဝ်။

ဂူလုံးဂျး ယိုဝ်,ယုဂ်းယုဂ်း လှိုင်ကမ်လံခိုခင်းမားတင်း
မိုင်းတီး(မိုင်းမခင်း)သေ ဗိုတုခင်းမားတီးခင်း တူင်,ဝင်းတီး
ရှင်းခေခွံခေ တု ကမ်,လင်းခူခင်းခင်းလေးရှင်းလုံးသေပွက်။
ဂူခင်းမိုင်းရှင်းဂေး ကမ်,ခွဲးရှပ်ကပ်ခပ် ခပ်ခူခင်းလေးခလး
လေးလေး။ မီးမခင်းလက်လိမ်တင်,လှိုင်ခလး သိုဂ်းမခင်းခပ်
လှိုင်ခေခွံဂူလုံး မားကပ်ခေင်းယိင်းတီးရှင်း ရှုံးခူခင်းခင်းလေး
ဂမ်ထိုင်။ ယဝ်ဂေး ကွမ်,လုံးတီး လှိုင်ခွဲးဂိပ်းကပ် ခမး
မခင်းရှိုတီးမေးခပ်ခေခွံဂေး ကေး,ခေခမ်,။ ပိုင်ပီခမ်လှိုင်ခေ
မီးမားမိုင်းပူခင်းမား မိုင်းယမ်းလိပ် ကမ်,ဂျး ခးရှင်းပူခင်းဝုး
တေသိုပ်,ပီခမ်ယု,တု,သေ, လှိုင်ဂျးရှင်းတိုက်ရှမ်းရှမ်း လှမ်း
မခင်းခပ်ယု,ခေ။ ယွခင်းခေခေခလး ကမ်ခေခေခေ မခင်းမိုခမ်ခေင်,
ရှင်းကပ်တီင်းခမ်းရှင်းလှိုင်ခေခေ လိတ်းကပ်ယိုဝ်,ယုဂ်းယုဂ်း
ခပ်ယဝ်။

ပေးရှင်းတိုက်တေသိုပ်,ယု,လှမ်း မိုင်းရှမ်းတုမ်ဂိတ်းလှမ်း
ခပ်ဂျ,ပေးခေ မခင်းတေမိုခမ်ခေင်, ရှင်းပခမ်သုခမ်,လုံးသုခမ်,
ပီခမ်ခပ် ခပ်းယမ်းခပ် တင်းကမ်ခေခင်းခပ် ရှုံးခပ်ခတ်းလုံတိုက်
သိုဂ်းဂတ်း မိုခမ်ခေင်, မိုင်းပူခင်းမား (12th Feb 1947 to 2nd Mar
1962)ခေခေထိုင်ဂူလုံးယဝ်။ လှိုင်,ရှင်းတေဝေးလုံး လုံးလက်
လိင်း လှိုင်ပွင်လှိုင်ခင်းငုခင်း(ဖူးကပ်ပိုင်,မခင်းခပ်)ခးရှိုင်?
ခေးဂျမ်းကမ်ဝုး “ပေးမီးဂင်လုံယု,ခေ မခင်းတိုခင်းမီးသီခင်း
တင်းမခင်း” ခေခေခေ ခးရှင်းခပ်ကမ်,ထုဂ်,လီလှိုင်။ ခေး
ကမ်ခေ မခင်းတမ့်ကမ်,လုံး တု,တီးဂူလုံး ဖူးကပ်ပိုင်,
မခင်းခပ် သမ့်ပေးလုံ. လှိုင်ခေခေခေကပ်ထုပ်းခပ် မိုင်းပူခေ
မား ယမ်းခေ ခလးတေလုံ.ယု,တု,သေ,ယဝ်။ **လှမ်းလှိုင်မိုင်း
မိုင်းရှမ်းတုမ်မိုင်းမခင်းဂမ်းကွမ်တင်းသုတ်း လက်ခမ်းသိုက်
တင်းလက်ခမ်းခေ လှမ်းလှိုင်လှိုင်မိုင်းတီး ရှမ်းဖူးရှိုတီးကမ်
ပီးမိုင်း မခင်းခပ်ဝံခေခေ ရှိုတီးရှုံးခပ် လှိုင်လုံးဂျမ်းလုံး
ခမ်းလိတ်း “ဖူးပွဲ.ခေးယွဂ်,ခေရှို” ခေခေယဝ်။ ရှင်းတိုက်ခွဲးပီခမ်
ဖူးပွဲ.ခေးယွဂ်,ခေရှိုထိုင်ယု,ခေးရှိုင်? ယမ်းခေခေခေ ခးရှင်း
ပူခင်းဝုး တေယပ်,ယိခင်းသေမိုင်းပူခင်းမား ယွခင်းဝုး နှိုင်းလုံ.
တင်းတီးယု,တခင်းသင်းတု,သိုဂ်းဂတ်းခပ်ခေခေ ခပ်ပက်းဝံလီ
ခေခေ,ယဝ်။ ယမ်းလိပ်ခေ ဖူးခေခေသင်းဂမ်သိုက်မခင်းခပ်
ဖူးကပ်ပိုင်,မိုင်းလိပ်ခေ လုံးရှိုခင်းရှေ့.မားတင်းခေခေသေ လုံး
တေး,သူးကမ်ပိုခင်းမိပ်,ခေခေမား ဖေ,ခေခေခေ မိုင်း ကိတ်,တင်း**

လူမ်းမာခ်းလှိုင်းသားခ်းစတီးခ်း (ဂူခ်းလှိုင်းကမ်,တူလှ်းလံး; ကခ်းဂူခ်းခ်းစတီးခ်းခင်းဂူခ်းသားခ်းစတီးခ်းသေ ခိုင်လှ် ယွခ်းမခ်း)ဝံ့ယဝံ့။

ဂူလှ်းဂး၊ ယွခ်းပိုင်းဝး၊ ဖီခ်းဂခ်းခ်းစတီးခ်း ကခ်းကပ်သိုင်း မံးပီခ်းပိုင်လှိုင်ခံ့ တေကမ်,ရှိုင်ယားလံးယဝံ့လး၊ သိုင်းမာခ်း; လင်းရှိုင်းပွင်ခ်းခံ့ ပခ်းဝံ့ကမူလှ်,ခွင်းခွင် တျ,မာခ်းခ်းစတီး နှိုး သိုင်း,ခင်းတင်းတီး၊ ခွင်းရှိုင်းလံး၊ ရှိုင်းခ်း။ ခပ်လှိုင်,ဂမ်း ဂမ်းလံးလီခ်းလံးလံးခ်းစတီး။ ယဝံ့ တံးဂေး၊ ကမ်,ငိုင်းငါ့, သေကိတ်ခ်းခင်း,ဂပ်, ခပ်လင်းလီခ်းယူ,သေ ဂမ်းဖွင်းပံာ်ဂတို ခီခ်း,လီခ်း,ဝံ့စတီးစတီးဝး။ ဂူလှ်းဂး၊ မိုခ်းခင်း,ခမ်းခင်းလှိုင် သင်း,ဝံ့ဂပ်,ဂမ်း ဖူးကွခ်းရှိုင်းတံးခင်း “ပေးတူလှ်းကပ်တီး ခမ်းခံ ဖူးကွခ်းရှိုင်းတံးခင်း ခပ်မီးဂတို သတ်လျ,သေ ပီခ်း လှိုင်းပိုင်းကိုင်လံးစတီးယဝံ့။ ဂူလှ်းဂး၊ ကခ်းစတီးဂိုတ်းယူ,ခင်း ခပ်ကမ်,ရှိုင်းဝး၊ ခပ်တေဂိုတ်းတျ,ကီးသင်း”။ (ခးရှိုင်းဝူခ်းဝး၊ မခ်းခင်းခင်းခင်းဝး၊ ဝးခံ့ ပီခ်း လှိုင်,ဖီတိုတဂိုင်း,ရှိုင် ကမ်,ခင်း လှိုင်,လှိုင်,လီခ်းသင်းခေးရှိုင်းခံ့ယဝံ့)။ ခေးဂူမ်းကခ်းမခ်း ခင်းဝး၊ခံ့ မခ်းမိုခ်းခင်း, ကခ်းရှိုင်းလံးရှိုင်းယူ,ဝမ်းမိုင်းခံ့ ဂမ်းလီခ်းယဝံ့။

လှိုင်,လှိုင်,လီခ်းသင်းခေးခံ့ မခ်းကမ်,လှိုင်,ကခ်း ကွခ်း,ကခ်းကီခ်းဂူလှ်း။ ဝူခ်းကပ် မီးလှိုင်,လံးလံးလံးသေလး၊ တေကမ်,ကပ်မခ်းလံး။ မခ်းတေလံးမီးဖှိုင်ရှိုင်းလှိုင်ပွင် လှိုင်,ဂူမ်,ထူခ်း၊ ရှိုင်းပွင်လှိုင်ပွင်လှိုင်; တင်းလှိုင်,တင်းကခ်း ဂူခ်းခွင်းရှိုင်းယွမ်းရှိုင်းလံးခင်းကွခ်း, (လှိုင်,တင်း၊ လှိုင်,ပိုင်း ရှိုင်းလင် တီမ်တီမ်ထူခ်းထူခ်း)။ ကခ်းလမ်,လှိုင်,သေပိုင်းခံ့ ပီခ်းလှိုင်,တင်း၊ လှိုင်,ပိုင်းရှိုင်းလင်တီမ်တီမ်ထူခ်းထူခ်း; ကခ်းရှိုင်းကပ်လံးဖေးတျ,သေ ကမ်,ခွင်မးလံးခင်းယဝံ့။ တျ,တေမီးလံးရှိုင်းခွင်း ဖှိုင်ရှိုင်းလှိုင်ပွင်လှိုင်,ခင်းကခ်း ဂူမ်,ဂူမ်,ထူခ်းထူခ်းခံ့ မခ်းဂပ်,ဂမ်းခင်းဂတို တင်းစတီးလှိုင် တင်းရှိုင်းသင်း၊ တင်းယူမ်,ယမ် လှိုင်,မခ်းတူဂိုင်းလှိုင်,ခံ့ ယဝံ့။ ရှိုင်းတူလှ်းတူယင်, ကခ်းမီးတီးလမ်ရှိုင်းခင်းဂူလှ်းကွခ်း, - လှိုင်ပွင်လှိုင်,ထံ,ဝမ်း လှိုင်,မိုင်းမခ်း။ ထံ,ဝမ်းခပ်ခံ့ ခပ်မီးရှိုင်းခွင်းဂူမ်,ထူခ်း၊ တျ,တင်း,မိုင်းရှိုင်းခေး မိုခ်းခင်း, ပိုင်ဂေး,ဖွတ်,လှိုင်ပွင်လှိုင်, မိုင်းလှိုင်,လှိုင်,ထံမခ်း လှိုင်,ခံ့စတီး,

ဂျ, လီခ်းလှိုင်,ဂူမ်,ထူခ်းမူတ်းယဝံ့။

ဂူလှ်းဂး၊ ယူ,ကီခ်း, /ဂူခ်းဂူးမိုင်းမိုင်း တင်းမိုင်းခေး, လှိုင်ခပ် ကမ်,ယွမ်းရှိုင်းခပ်ပီခ်းမိုင်းလှိုင်,လီခ်းမးသေပွင်း၊ ယွခ်းပိုင်းဝး၊ ကမ်,ကမ်,မီးလှိုင်,တင်း တင်းပိုင်းရှိုင်းလင် ဂူမ်,ထူခ်းခင်းယဝံ့။ ခပ်ကမ်,မီး သုခ်း,လံးသုခ်း,ပီခ်းဖေး, ကွတ်,မိုင်းခေး,လှိုင်။ ပေးခင်း ရှိုင်းသမ်ဝူခ်းဝံ့ ပိုင်တံးဝး၊ လှိုင်,လှိုင်,လီခ်း သင်းခေးရှိုင်းခင်း ကမ်,ပီခ်းလံးသေ ယပ်, ယီခ်းတျ,ရှိုင်းစတီးစတီးယူ,ခမ်းခေး,ရှိုင်း? ရှိုင်းလမ်းဝူခ်းသွခ်း, တူလှ်း တူယင်,ကခ်းရှိုင်းကပ်လံး၊ လှိုင်,လှိုင်,လီခ်းသင်းခေး ငါးငါးသေ ဂိုင်းပိုင်းမးခင်းခေးလှိုင်။ ရှိုင်းရှိုင်းရှိုင်းသေ ကပ်လံး လှိုင်,လှိုင်,လီခ်းရှိုင်းလှိုင်,မးမခ်း၊ မးတီးလှိုင်ပွင်လှိုင်,ကင်းဂိုတ်း ခပ်ခင်း? မိုင်းယမ်းခင်းခင်း လှိုင်,ဖူးကွခ်းရှိုင်းတံးရှိုင်း လင်းလီခ်းဂူမ်,ထူခ်း၊ ဂခ်းဖိုင်းဖွတ်,ဂူမ်,ထူခ်း၊ မီးတွမ်း သွခ်းဂူမ်,ထူခ်း၊ မီးလှိုင်,လီခ်း တင်းတံးလှိုင်,မိုင်းတံးတိုင်း တေး,လှိုင်, မီးကီခ်းရှိုင်းသိုင်းဂီခ်း,ခင်း၊ မီးဂူခ်းရှိုင်းမေး ခမ်း၊ မီးသေလှိုင်,သေပိုင် မိုခ်းခင်း, ပခ်းရှိုင်းလှိုင်, ဂခ်း တိုင်းတိုင်ဂခ်း ပခ်းခီးခေး၊ ကခ်းကမ်,တြးခိုင်ဂခ်း ကမ်,ခင်း, ပိုင်းခိုင်ဂခ်း ပိုင်ခွတ်,ဖွတ်,လှိုင်ပွင်လှိုင်,လှိုင်,ခံ့တေ,ဂျ, ခေးရှိုင်း?

ခပ်ကမ်,မီးကီးသင်းမးခေး။ တျ,တေကပ်လှိုင်,လီခ်း သင်းခေးခင်း ခပ်တီခ်းပပ်,မိုင်းပပ်,ဝံ့ယဝံ့။ ကခ်း ခပ်ကပ် လှိုင်,လီခ်းသင်းခေးမးလှိုင်,မးမခ်းခင်း ခပ်ဂူလှ်းလှိုင်,လံး မိုင်း တီးလေးကခ်းရှိုင်းဝး၊ လှိုင်,ရှိုင်းမံပင်လှိုင်ခင်းခင်းဂူလှ်း။ တျ,တေကပ်လံးလှိုင်,လီခ်းသင်းခေးမး တီးလှိုင်ပွင်လှိုင်,ကင်း ဂိုတ်းခပ်ခင်း မခ်းငါးငါးမး တျ,ခပ်ခင်း။ ပေးရှိုင်းဝူခ်း တူလှ်းဝမ်းမိုင်းခံ့ ပေးခင်းလှိုင် ရှိုင်းပေးကမ်,ခွင်းလင်း ယမ်, လံးယဝံ့။ ယမ်းလီခ်း သံငါးရှိုင်း လှိုင်,တင်းရှိုင်းဂူးသမ်,သီခ်းပိုင် ခံ့ လီမး၊ ခီမ်လီခ်းမးလှိုင် မိုင်းကပ်လှိုင်,လီခ်းသင်းခေး မိုင်းပူခ်းမး လံလံပုခ်းယဝံ့။ ယမ်းခံ့ ယွခ်းသင်းလေး ယပ်, တျ,ရှိုင်းစတီးစတီးယူ,ခေးလျ,? ယွခ်းသင်းလေး လှိုင်,တင်း,မိုင်း ကမ်,ယွမ်းရှိုင်းရှိုင်း ရှိုင်းမိုင်းကွခ်းခေးလံး? ယွခ်းသင်းလေး တင်းစတီးလှိုင်,မိုင်းကွခ်းခေးရှိုင်းခံ့ ပီခ်းဝံ့ပူမ်ခွတ်, တျ, ခွင်းဂခ်းပံးမိုင်းလှိုင်,ဝံ့ယူ,? ဖူးကွခ်းရှိုင်း ဖူးလှိုင်,လီခ်း,

ရှမ်း ဖူးတူင်ခိုင်ရှမ်း ဂူခင်းရှမ်းတင်းသိင်; ကမ်,ရှမ်း,ရှမ်း
ဂခင်သေ ဂေးခံပခင်ရှာခွံ လံးစးရှိုဝ်? ပိုခင်းရှင်းလင်ရှမ်းခွံ
ခေဝံဝါ; ရှမ်းခွံ ကမ်,ယွမ်းရှပ်လံ; ရှိုတင်းမိုင်းဂွခင်းစေ
ခင်,ထံ, ဝခင်းခခခွံ ခေယူ,စးစခေ,?

လှိုင်သေ ဇီမိုဝ်း တင်းလံးဇာမ်းတု မခင်းဝါ,တဂူခင်း
ခိုဝ်းယွံ, လှိုဝ်းဇီခင်ဂခင်သိုဝ်းဂတ်း လွမ်းလှိုဝ်းလွတ် ခိုဝ်းဂခင်
ပံးမိုင်းလှိုဝ်းခခခွံ စးရှမ်းဝူခခွံ; မခင်းတိုခင်းကမ်,လှို;လှို
ခခခင်လံး။ မိုဝ်းစပ်ကိုတ်း ဇာမ်းတူသေ တံပံးတံးယခင်လှိုဝ်း
ပံးတံးခခခွံ ခေးတံးစလးမိုင်းတံးခခွံ မီးဝံဇေံ,လင်ဇေးဂင်;
လှိုဝ်းမး။ မခင်းလှိုဝ်းကခင်ကပ်သွပ်,သေ,လိတ်ရှမ်း,ခေးစပ်ဝံ
ခခခွံဂူလှိုဝ်း မီးသုခင်,စပ်းကွတ်, ဂျ,မးခင်းလှိုဝ်းလံး။ ကခင်
ရှိုတ်းရှိုဝ်းကပ်လွတ်းလိဝ်းသင်းစေမးလွမ်းစပ် ငါးငါးခခခွံ
ပံခင်မခင်းဝါ,တဂူခင်းခိုဝ်းယွံ,စပ်သေ ကခင်ရှိုတ်းရှိုဝ်းကပ်
ယာပ်,ယာပ်,ယံခင်းယံခင်းမးခိုခင်းဝံးလင် တင်းယမ်းခခွံဂေး
ပံခင်ဇီမိုဝ်းစပ်ယဝံ။ စးရှမ်းယုမ်,ယမ်မခင်းမခင်းဂိုမ်းဂိုမ်း
ခင်,ခေံ။ ဖူးလံခင်းဂခင်ပံးမိုင်းစပ်ဂမ်;ပးခခခွံ တိုခင်း
တေကမ်,မီးလှိုသိုဝ်းယှိုဝ်း တေးရှမ်းမးလံးသေပွတ်း။ စပ်ကပ်
ခိုဝ်းမွတ်,ရှာင်းလီ သိုဝ်,ပခင်သီခင်းတင်းမးရှမ်းသေ ခိုခင်းကပ်
ခခခင် ကခင်ရှေ့.ကခင်ဂင်; သိုဝ်,ပခင်သီခင်းတင်းမိုင်းရှမ်း
ခိုခင်းယဝံ။

Don't be willing to meddle the quarrel between the old
couple again and again.
ယု,ပေစွံးဂျ,သုဂ်ယုင်းလွမ်း ဂခင်ဇီတ်းဇီတ်,ခင်းစေး သွင်
ထပ်;ပူ,ယးယူ,တိတ်းတိတ်းယဝံစးလး။

တံးခခခွံ, (တံမ်း)
(ပိခင်,ကင်းဂံတ်းတေး,တံး AT)

ဇီခင်ကိင်
- ပိလု,တဂု လေးဂတီ,ပခီ,
ထပ်;ပိုခင်းမိုင်း (77) တံမ်း;